

Prezídium Policajného zboru
Úrad hraničnej a cudzineckej polície

Vajnorská 25, 812 72 Bratislava
Tel: +421961050701, Fax: +421961059074
<http://www.minv.sk/uhcp>

Ročenka ÚHCP P PZ 2006

Obsah:

1.	ÚVOD.....	3
2.	ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA.....	5
3.	LEGÁLNA MIGRÁCIA	7
3.1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÁTNEJ HRANICI SR.....	7
3.2	CESTOVNÝ RUCH.....	8
3.2.1	PREHĽAD O POČTE HRANIČNÝCH PRIECHODOV A LETÍSK	8
3.2.2	PREHĽAD O POČTE VYBAVENÝCH OSÔB A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV NA HRANIČNÝCH PRIECHODOCH A LETISKÁCH.....	8
3.2.3	DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY NA ŠTÁTNEJ HRANICI	10
3.3	POBYTY	11
3.3.1	POVOLENÉ POBYTY.....	11
3.3.2	ŠTÁTNE OBČIANSTVA.....	17
3.3.3	VÍZA	18
4.	NELEGÁLNA MIGRÁCIA	21
4.1	NEDOVOLENÉ PREKROČENIE ŠTÁTNEJ HRANICE SR A NEOPRÁVNENÝ POBYT NA ÚZEMÍ SR.....	22
4.2	NEDOVOLENÉ PREKROČENIE ŠTÁTNEJ HRANICE SR	24
4.3	SPÔSOB PREKROČENIA ŠTÁTNEJ HRANICE	27
4.4	NEOPRÁVNENÝ POBYT NA ÚZEMÍ SR.....	27
4.5	FALŠOVANIE A POZMEŇOVANIE CESTOVNÝCH DOKLADOV	29
4.6	KONTROLA POBYTOV CUDZINCŮV	30
4.7	NELEGÁLNA MIGRÁCIA FORMOU PREVÁDZAČSTVA.....	35
4.7.1	PREVÁDZAČSTVO	35
4.7.2	REALIZÁCIA ORGANIZOVANÝCH A ZLOČINECKÝCH SKUPÍN	36
4.8	NÁVRATOVÁ POLITIKA.....	38
4.8.1	READMISIA.....	38
4.8.2	DUBLIN.....	39
4.8.3	VYHOSŤOVANIE A ČINNOSŤ ÚPZC.....	42
4.8.4	DOBROVOĽNÉ NÁVRATY	43
4.9	ŽIADOSTI O AZYL	45
4.10	ODOPRETIE VSTUPU CUDZINCOM	46
4.11	PÁTRANIE PO OSOBÁCH A VECIACH	49
5.	MEDZINÁRODNÉ AKTIVITY	50
5.1	SPOLUPRÁCA S MIMOVLÁDNymi ORGANIZÁCIAMI.....	51
5.1.1	ÚRAD VYSOKÉHO KOMISÁRA OSN PRE UTEČENCŮV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	51
5.1.2	SPOLUPRÁCA S NADÁCIOU HANNNS SEIDEL STIFTUNG SO ZASTÚPENÍM NA SLOVENSKU.....	51
5.1.3	PÔSOBENIE EXPERTOV ÚHCP P PZ V ORGÁNOCH EÚ.....	52
5.1.4	AKTIVITY FRONTEXU	53
5.1.5	SPOLUPRÁCA V OBLASTI FOCAL POINT OFFICES	54
6.	ZÁVER.....	55

Zoznam použitých skratiek

ÚHCP P PZ	Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru
CD	Cestovný doklad
EHP	Európsky hospodársky priestor
ES	Európske spoločenstvá
EÚ	Európska únia
HP	Hraničný priechod
ŠH	Štátna hranica
IS PZ	Informačné systémy Policajného zboru
IDK	Identifikačná karta
KONZ MZV SR	Konzulárny odbor Ministerstva zahraničných vecí SR
CVO	Centrálny vízový orgán
NCD	Náhradný cestovný doklad
OA PZ	Oddelenie azylu Policajného zboru
OCP PZ	Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru
OHK PZ	Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru
OHP PZ	Odbor hraničnej polície Policajného zboru
NJBPNM ÚHCP P PZ	Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ
OHP ÚHCP P PZ	Odbor hraničnej polície ÚHCP P PZ
OCP ÚHCP P PZ	Odbor cudzineckej polície ÚHCP P PZ
OP	Občiansky preukaz
RHCP	Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície
RHP	Riaditeľstvo hraničnej polície
PS	Pracovná skupina
FPO	Focal Point Offices
UNHCR	Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov
IOM	Medzinárodná organizácia pre migráciu
MVO	Mimovládne organizácie
N HSS	Nadácia Hanns Seidel Stiftung

---

1. ÚVOD

Ročenka poskytuje podstatné údaje o činnosti hraničnej a cudzineckej polície v rámci pôsobnosti Policajného zboru v roku 2006. Tieto vybrané údaje charakterizujú výsledky cieľových zámerov v oblasti ochrany štátnej hranice, s dôrazom na slovensko-ukrajinskú hranicu – vonkajšiu hranicu EÚ, ako aj činností na ďalších úsekoch.

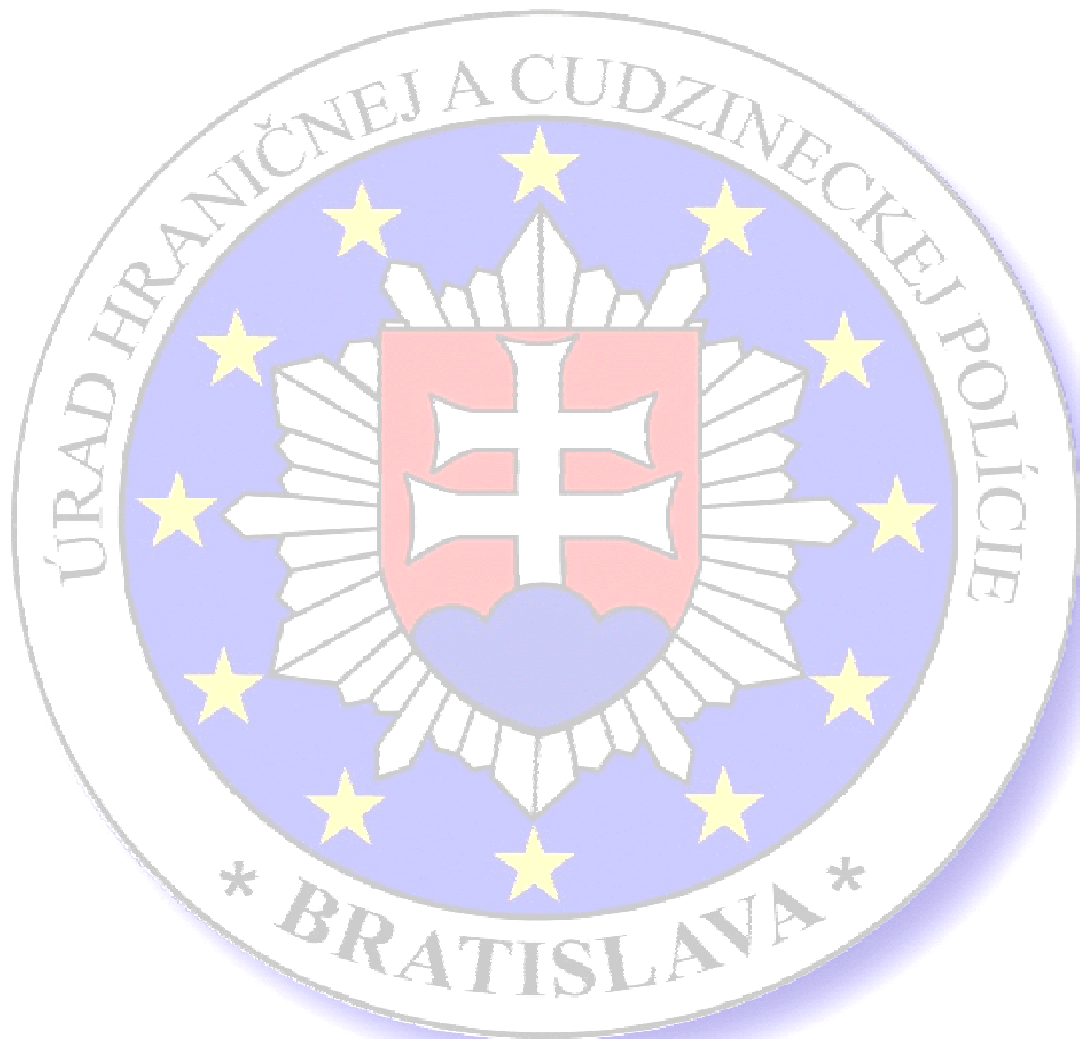
Úsek štátnej hranice s Rakúskou spolkovou republikou, Českou republikou, Poľskou republikou a Maďarskou republikou sa prijatím Slovenskej republiky do Európskej únie stal dočasne vonkajšou hranicou medzi členskými štátmi. K úplnému zrušeniu hraničných kontrol dôjde až po prijatí Slovenskej republiky medzi krajiny, ktoré plne implementujú ustanovenia schengenského acquis.

Proces tvorby systému dozoru vnútornej hranice zodpovedajúci požiadavkám a obsahu schengenského acquis začal realizáciou Harmonogramu postupného prispôbenia organizačnej štruktúry ÚHCP P PZ. Na ukončenie tohto procesu sa navrhovalo nadviazať vytvorením základov budúcich oddelení hraničnej polície Policajného zboru.

Na základe vzájomnej koordinácie opatrení ministerstiev vnútra krajín V4 vyplynula úradu hraničnej a cudzineckej polície úloha, ktorej konkrétnym cieľom bola práve tvorba ďalších kompenzačných opatrení spojených s realizáciou a pokračovaním budovania integrovanej bezpečnosti hraníc na území Slovenskej republiky pred a po začlenením Slovenskej republiky do schengenského priestoru. Zo záverov a odporúčaní hodnotiaceho výboru pracovnej skupiny Scheval rady EÚ pre SR v rámci hodnotenia vzdušnej a pozemnej hranice spracováva ÚHCP P PZ návrh strategického materiálu s názvom "Národný plán riadenia ochrany štátnych hraníc Slovenskej republiky" (ďalej len "Národný plán"). Národný plán bude predmetom rokovania vlády Slovenskej republiky v I. polroku 2007.

Národný plán bude základným plánovacím dokumentom v oblasti ochrany vonkajších hraníc Európskej únie. Je strategickým dokumentom, ktorý má zabezpečiť rozvoj, transformáciu systému ochrany štátnych hraníc, ako aj efektívne využitie kapacít s ohľadom na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach. Jeho vypracovanie je zároveň plnením odporúčania z hodnotenia vzdušných a pozemných hraníc Slovenskej republiky, kde sa konštatuje absencia takéhoto dokumentu.

Národný plán rieši dve etapy a to obdobie do plného zapojenia sa do schengenskej spolupráce a obdobie po zrušení kontrol na vnútorných hraniciach.

---

2. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

Cieľom organizačných zmien realizovaných k 1. januáru 2006 bolo pripraviť v rámci služby hraničnej polície a služby cudzineckej polície nevyhnutné opatrenia súvisiace s predpokladanou integráciou do schengenského priestoru v II. polroku 2007.

Splnenie tohto cieľa v oblasti ochrany hraníc predpokladalo plnú implementáciu Schengenského acquis v zmysle realizácie Schengenského akčného plánu, ako aj jeho správnu aplikáciu v praxi. Táto je zapracovaná v návrhu tretej aktualizácie Schengenského akčného plánu Slovenskej republiky, schváleného na rokovaní vlády Slovenskej republiky dňa 6. októbra 2004 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 946.

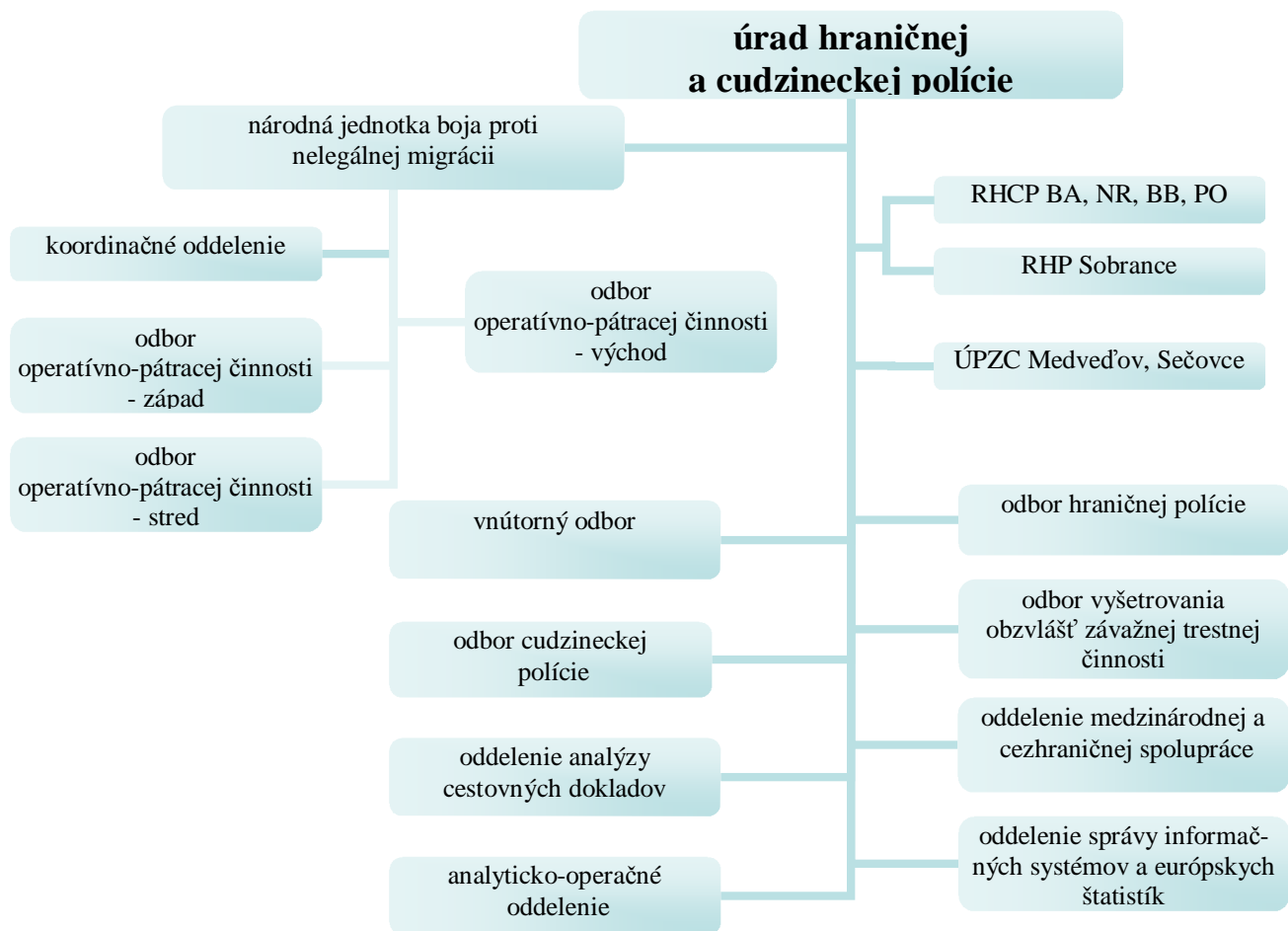
Realizáciou úloh vyplývajúcich z vyššie uvedeného uznesenia vlády Slovenskej republiky sa malo dosiahnuť zefektívnenie a skvalitnenie činnosti služby hraničnej polície a služby cudzineckej polície a prechod na kvalitatívne novú formu v oblasti činnosti na vnútornej hranici Slovenskej republiky. Dňom 1. januára 2006 mala byť táto činnosť zameraná na výkon policajného dozoru na štátnej hranici, kontroly nad cezhraničnou premávkou spočívajúcou z previerky dokladov oprávňujúcich prekračovať štátnu hranicu, odhaľovanie prepravy nepovolených druhov tovarov, odhaľovanie protizákonnej činnosti realizovanej cez štátnu hranicu alebo v jej blízkosti, pátranie po osobách a veciach a odstraňovanie nebezpečenstva ohrožujúceho alebo obmedzujúceho režim na štátnej hranici. Činnosť základných útvarov zameraná na železničnú, cestnú, leteckú a vodnú dopravu najmä v miestach s dopravnými uzlami, priemyselných centrách a turistických oblastiach ležiacich v blízkosti štátnej hranice.

V pôsobnosti riaditeľstiev hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Nitra, Banská Bystrica a Prešov boli zriadené oddelenia hraničnej polície Policajného zboru, oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru zostali len na medzinárodných letiskách v pôsobnosti týchto riaditeľstiev a v pôsobnosti riaditeľstva hraničnej polície Sobrance.

Zároveň na riaditeľstvách hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Nitra, Banská Bystrica a Prešov vznikli Mobilné zásahové jednotky Policajného zboru ako výkonné útvary PZ.

Pri organizačných zmenách nešlo len o opätovné zlučovanie oddelení hraničnej kontroly Policajného zboru a vytvorenie základov budúcich OHP PZ (mobilných jednotiek), ale ich súčasťou bolo aj presystemizovanie ďalších tabuľkových miest policajtov na základné útvary dislokované na slovensko-ukrajinskej hranici a na riaditeľstvo hraničnej polície Sobrance.

V priebehu roka 2006 došlo tiež k viacerým presystemizačným zmenám v rámci organizačných zložiek ÚHCP, ktoré si vyžiadala prax a výkon služby hraničnej polície a služby cudzineckej polície, ktorými sa však počet tabuľkových miest v tabuľke zloženia a počtov nenavýšil.

3. LEGÁLNA MIGRÁCIA

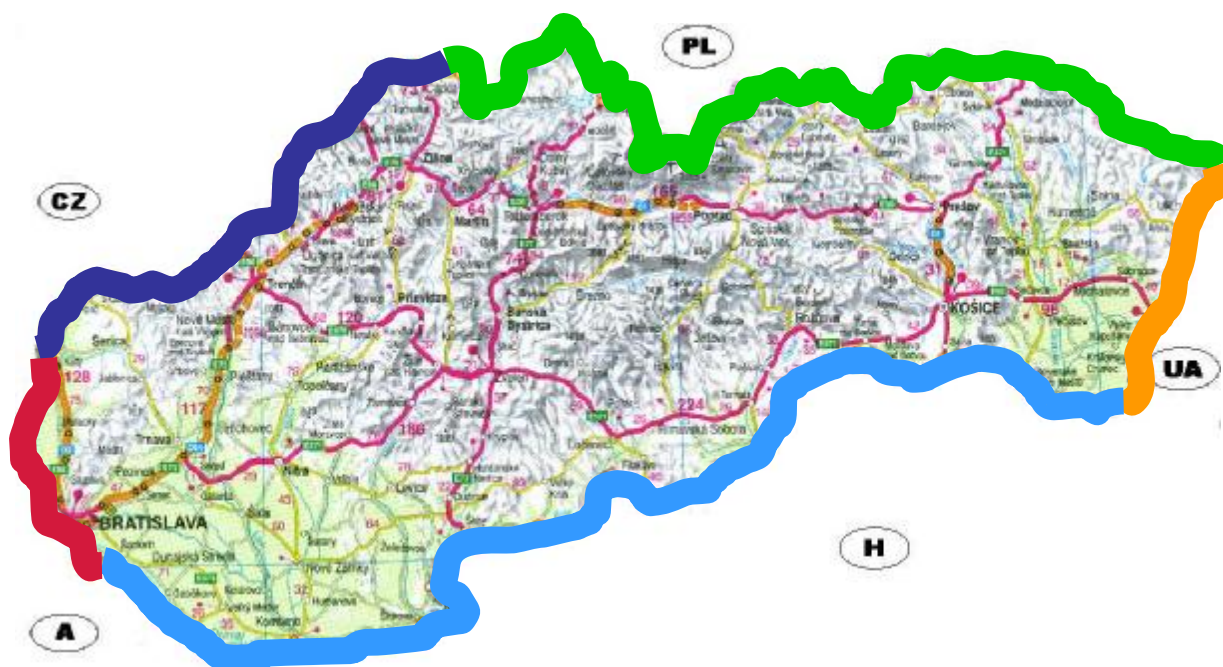
Pre potreby tohto materiálu sa legálnou migráciou rozumie: „Vstup osoby na územie SR, opustenie územia SR a pobyt na území SR, spĺňajúce medzinárodné dohody a zákonné predpisy SR“

3.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÁTNEJ HRANICI SR

Územie Slovenskej republiky má spoločnú štátnu hranicu s piatimi štátmi v celkovej dĺžke 1652,8 kilometrov.

Spoločný úsek štátnej hranice SR s Poľskou republikou je v dĺžke 541,1 km, s Českou republikou v dĺžke 251,8 km, s Rakúskou Spolkovou republikou v dĺžke 107,1 km, s Maďarskou republikou v dĺžke 654,9 km a s Ukrajinou v dĺžke 97,9 km.

Štátna hrani- ca	Slovensko					
		Rakúsko	Česko	Poľsko	Ukrajina	Maďarsko
Dĺžka /km/	Voda	76,8	71,1	105,0	2,1	355,0
	Suchá	30,3	180,7	436,1	95,8	299,9
	Celkom	107,1	251,8	541,1	97,9	654,9
	Spolu	1652,8				

3.2 CESTOVNÝ RUCH

3.2.1 PREHĽAD O POČTE HRANIČNÝCH PRIECHODOV A LETÍSK

Na jednotlivých úsekoch štátnej hranice Slovenskej republiky je v súčasnosti v prevádzke **93 hraničných priechodov** (z uvedeného počtu je 8 medzinárodných letísk).

Počet hraničných priechodov

Úsek štátnej hranice	Počet HP	Z toho			
		Cestné	Železničné	Riečne (prístav)	Turistické
Maďarsko	26	17	7	2	-
Rakúsko	8	5	2	1	-
Česko	26	16	7	3	-
Poľsko	20	16	3	-	1
Ukrajina	5	3	2	-	-
Spolu	85	57	21	6	1
Medzinárodné letiská	8				
Celkom	93				

3.2.2 PREHĽAD O POČTE VYBAVENÝCH OSÔB A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV NA HRANIČNÝCH PRIECHODOCH A LETISKÁCH

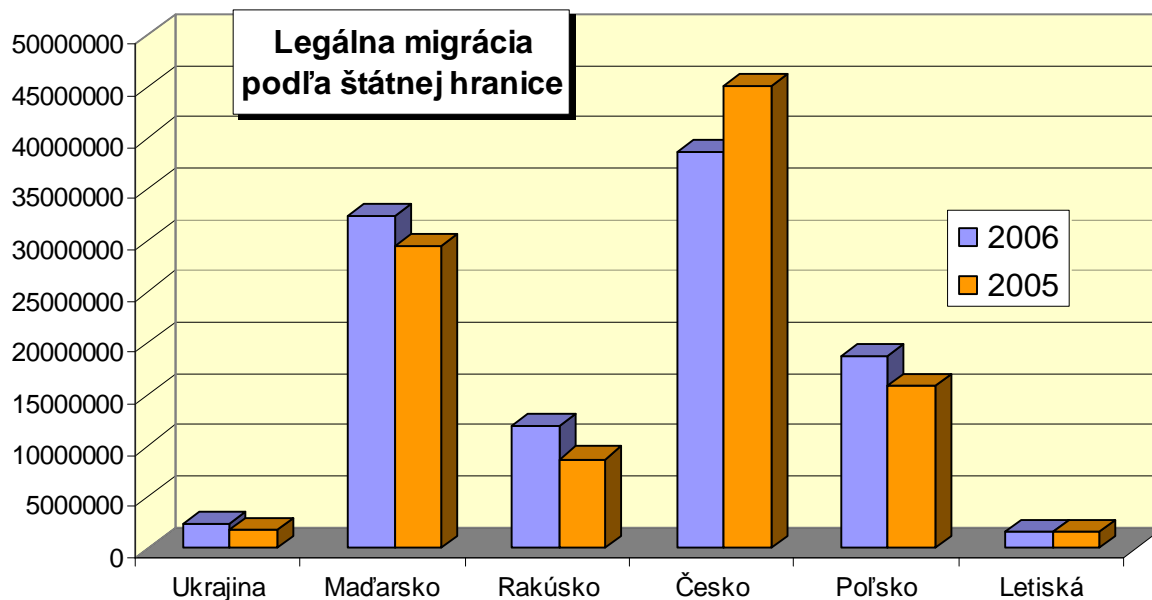
Vybavené osoby podľa štátnej príslušnosti

Rok	Počet vybavených osôb celkom	z toho	Občanov SR	Občanov susedných štátov	Občanov EHP	Občanov tretích štátov	Vízových cudzincov
2006	105962059		44911626	40849139	14989088	4838161	374045
2005	102504279		44131759	41295226	-	16750725	326569

* v roku 2005 sa občania EHP osobitne neevidovali

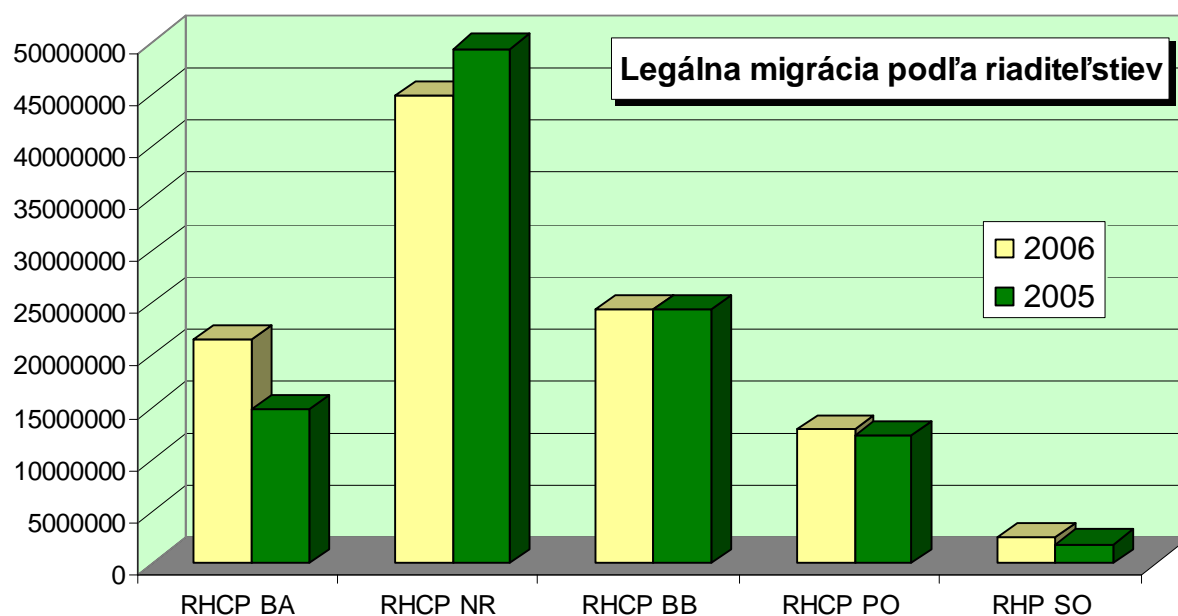
Vybavené osoby podľa štátnej hranice

	Ukrajina	Maďarsko	Rakúsko	Česko	Poľsko	Letiská	Spolu
2006	2498308	32359482	11965083	38694053	18724759	1720374	105962059
2005	1876421	29418914	8742724	45008944	15897909	1559367	102504279
rozdiel	+ 33%	+ 10%	+ 37%	- 14%	+ 18%	+ 10%	+ 3%

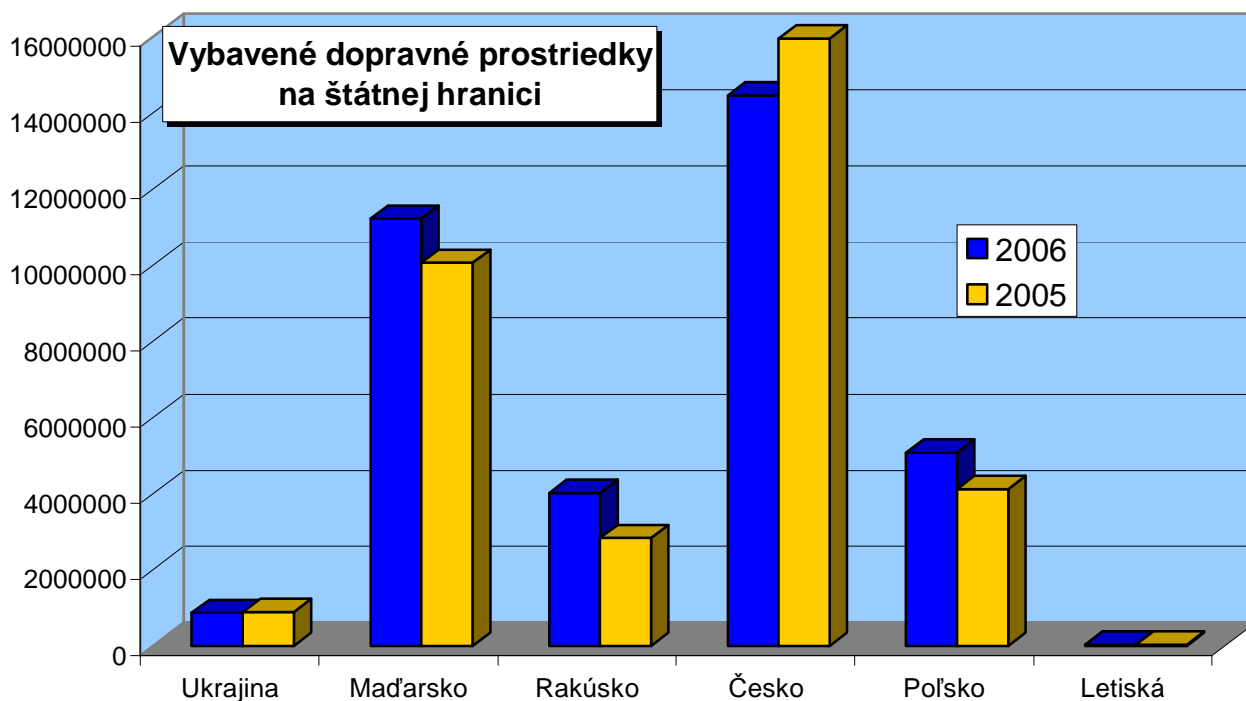
Legálna migrácia podľa riaditeľstiev

	RHCP BA	RHCP NR	RHCP BB	RHCP PO	RHP SO	Spolu
2006	21447277	44759795	24355246	12901433	2498308	105962059
2005	14806446	49267677	24309573	12244162	1876421	102504279

3.2.3 DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY NA ŠTÁTNEJ HRANICI

	Ukrajina	Maďarsko	Rakúsko	Česko	Poľsko	Letiská	Spolu
2006	860468	11221867	4011959	14455099	5069631	33 457	35652481
2005	888964	10063065	2823238	15946779	4121780	33166	33876992

3.3 POBYTY

3.3.1 POVOLENÉ POBYTY

Oblasť pobytovej agendy je upravená predovšetkým zákonom č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Príprava všeobecne záväzných právnych predpisov a interných noriem sa uskutočňuje na viacerých úrovniach. ÚHCP P PZ pripravil v priebehu roka 2006 novelu zákona o pobyte cudzincov, ktorú Národná rada Slovenskej republiky uznesením č.141 zo 6. decembra 2006 schválila ako vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pobyte cudzincov. Uvedený zákon bol vydaný v Zbierke zákonov v čiastke 265 pod č. 693/2006 s účinnosťou od 1. januára 2007. Novelu zákona o pobyte cudzincov vypracoval ÚHCP P PZ v súlade s potrebou zosúladenia podmienok vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na území Slovenskej republiky s platnými právnymi predpismi Európskej únie. Do novely zákona boli transponované smernice Európskeho spoločenstva:

1. Smernica Rady 2004/81/ES z 29. apríla 2004 o povoleniach na trvalý pobyt, vydávaných štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú obeťami nezákonného obchodovania s ľuďmi alebo ktorí boli predmetom konania umožňujúceho nelegálne prísťahovalectvo a ktorí spolupracovali s príslušnými orgánmi (Mimoriadne vydanie Ú. v. ES, 19/zv. 7.).

Novela upravila podmienky udelenia povolenia na tolerovaný pobyt cudzincom, ktorí sú obeťami trestného činu súvisiaceho s obchodovaním s ľuďmi, ako i možnosti zrušenia povolenia na pobyt a ich prípadné administratívne vyhostenie z dôvodu ohrozenia bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku. Takýmto cudzincom sa poskytne lehota 40 dní, počas ktorej sa môžu rozhodnúť, či budú spolupracovať s príslušnými orgánmi pri odhaľovaní trestnej činnosti. V prípade spolupráce je cudzincom umožnený prístup na trh práce, pričom im bude udelené povolenie na zamestnanie bez prihliadnutia na situáciu na trhu práce.

2. Smernica Rady 2005/71/ES z 12. októbra 2005 o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu (Ú. v. ES L 289, 3. 11. 2005).

Za účelom podpory mobility štátnych príslušníkov tretích krajín v oblasti vedy a výskumu, vedeckí pracovníci, ktorých pobyt na účel vedeckej a výskumnej činnosti na našom území nepresiahne 90 dní v jednom polroku, nemusia žiadať o udelenie povolenia na prechodný pobyt. Ak ich pobyt presiahne 90 dní v jednom polroku, sú povinní priložiť k žiadosti o udelenie povolenia na prechodný pobyt dohodu o hostovaní s príslušnou výskumnou organizáciou, ktorou cudzinec preukáže účel pobytu. Výskumným pracovníkom policajný útvar vyznačí do dokladu o pobyte názov „výskumný pracovník“.

3. Smernica Rady 2004/114/ES z 13. decembra 2004 o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby (Ú. v. ES L 375, 23. 12. 2004).

Za účelom podpory mobility štátnych príslušníkov tretích krajín v oblasti štúdia a odborného vzdelávania, študenti, ktorých štúdiom na našom území nepresiahne 90 dní v jednom polroku, nemusia žiadať o udelenie povolenia na prechodný pobyt.

Taktiež sa skrátila lehota na rozhodovanie o žiadosti o udelenie povolenia na prechodný pobyt na účel štúdia z 90 dní na 30 dní. Doterajšia lehota do určitej miery obmedzovala možnosť včasného začatia štúdia. Transpozíciou uvedenej smernice sa zvýšil počet hodín, počas ktorých môžu študenti vykonávať zárobkovú činnosť. Týmto spôsobom sa im umožnilo zmyslupnejšie využiť voľný čas a zo získaných prostriedkov si môžu napríklad uhradiť časť nákladov na štúdium.

Ďalej novela odstránila neprípustnú právnu duplicitu a zo zákona o pobyte cudzincov boli vypustené ustanovenia upravujúce prekračovanie vonkajších hraníc Európskej únie, vstup cudzincov tretích krajín a vykonávanie hraničnej kontroly, nakoľko sú upravené v priamo aplikovateľnom nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc), (Ú. v. ES L 105, 13.4.2006).

Na podnet Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov pôsobiaceho v Slovenskej republike sa pri vypracovaní novely zákona o pobyte cudzincov s prihliadnutím na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozšírila kategória cudzincov, ktorým policajný útvar udelí povolenie na tolerovaný pobyt, ak to vyžaduje rešpektovanie súkromného a rodinného života cudzinca. Ide o cudzincov, ktorí nespĺňajú podmienky na udelenie povolenia na prechodný pobyt alebo trvalý pobyt a majú v Slovenskej republike maloleté dieťa, o ktoré sa starajú alebo životného partnera.

Do novely bola zavedená ďalšia podmienka, kedy policajný útvar nevykoná administratívne vyhostenie cudzinca, ktorý pred realizáciou rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení požiadal o dobrovoľný návrat do krajiny svojho pôvodu. Realizáciou dobrovoľného návratu sa podstatne znížia najmä finančné náklady spojené s vycestovaním cudzinca z územia Slovenskej republiky. V návrhu novely zákona o pobyte cudzincov sa ďalej nanovo sformulovali niektoré doterajšie ustanovenia, ktorých aplikácia spôsobovala v praxi problémy. Ide napríklad o nové znenie § 62 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov (zaistenie), kde sa uvádzajú účely, na ktoré je policajt oprávnený zaistiť cudzinca. Z praxe vyplynulo, že i keď existuje dôvod na zaistenie, toto nie je vždy účelné, napríklad u cudzinca môže byť už v čase jeho zaistenia zrejmé, že pobyt cudzinca v zariadení by bol vzhľadom na nemožnosť jeho administratívneho vyhostenia z objektívnych dôvodov neefektívny. Novonavrhaným ustanovením odseku 1 sa vypustila možnosť policajného útvaru zaistiť cudzinca, ktorý požiadal o udelenie azylu po tom, čo mu bol uložený trest vyhostenia príslušným súdom alebo bol administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky; pobyt tohto cudzinca na území Slovenskej republiky sa počas azylového konania považuje za oprávnený v zmysle zákona o azyle.

Prechodný pobyt (predchádzajúci dlhodobý) mohol byť v roku 2006 udelený podľa zákona o pobyte cudzincov na účel podnikania, zamestnania, štúdia, činnosti podľa osobitných programov, zlúčenia rodiny alebo plnenia služobných povinností civilnými zložkami ozbrojených síl.

Trvalý pobyt - prvé povolenie na trvalý pobyt (na obdobie piatich rokov) mohlo byť v roku 2006 udelené podľa zákona o pobyte cudzincov cudzincovi, ktorý

- a) je manželom občana SR s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo závislým príbuzným v priamom rade občana SR s trvalým pobytom na území SR,
- b) je slobodným dieťaťom mladším ako 18 rokov zvereným do osobnej starostlivosti cudzinca, ktorý je manželom občana SR s trvalým pobytom na území SR,
- c) je slobodným dieťaťom mladším ako 18 rokov zvereným do osobnej starostlivosti cudzinca s povolením na trvalý pobyt,

- d) je nezaopatreným dieťaťom starším ako 18 rokov cudzinca s povolením na trvalý pobyt alebo
- e) ak je to v záujem Slovenskej republiky.

Osobitnou kategóriou cudzincov sú rodinní príslušníci občanov EHP (tzv. zvýhodnení cudzinci). Zvýhodnenému cudzincovi bolo možné udeliť prvé povolenie na trvalý pobyt na základe skutočnosti, že je rodinným príslušníkom občana EHP s pobytom na území SR alebo závislým príbuzným občana EHP s pobytom na území SR a nepredstavoval záťaž pre systém zdravotného zabezpečenia a sociálneho zabezpečenia SR.

Trvalý pobyt - ďalšie povolenie na trvalý pobyt (na neobmedzený čas) bolo podľa zákona o pobyte cudzincov možné udeliť cudzincovi,

- a) ktorý mal udelené prvé povolenie na trvalý pobyt,
- b) ktorý mal povolenie na prechodný pobyt na účel zamestnania alebo podnikania alebo ktorý je rodinným príslušníkom cudzinca, alebo ktorý je rodinným príslušníkom cudzinca, ktorá má povolenie na trvalý pobyt, ak jeho predchádzajúci nepretržitý prechodný pobyt trvá najmenej päť rokov bezprostredne pred podaním žiadosti,
- c) ktorému zaniklo ďalšie povolenie z dôvodu, že sa zdržiaval mimo územia SR viac ako 6 mesiacov, alebo mimo územia EHP viac ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. (§ 38 ods.1 písm.c zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov)

Zvýhodnenému cudzincovi môže policajný útvar udeliť ďalšie povolenie na trvalý pobyt spravidla po piatich rokoch nepretržitého pobytu na našom území.

V prípade trvalých pobytov je najčastejším dôvodom jeho udelenia manželstvo cudzinca s občanom SR, ktorý má na území SR trvalý pobyt a manželstvo cudzinca s občanom EHP, ktorý má na území SR trvalý pobyt.

Trvalý pobyt občana EHP je pobyt občana EHP na území SR, ak sa mieni na našom území zdržiavať dlhšie ako tri mesiace a

- a) je zamestnaný,
- b) podniká,
- c) študuje na štátnej škole alebo štátom uznanej škole a má finančné prostriedky na zabezpečenie pobytu a zdravotné poistenie na území SR,
- d) má finančné prostriedky na zabezpečenie pobytu a zdravotné poistenie na území SR.

Občanovi EHP sa povolenie na trvalý pobyt neudeľuje, ale jeho pobyt sa považuje za trvalý pobyt, ak spĺňa uvedené podmienky, nakoľko občianstvo v Európskej únii udeľuje každému občanovi Únie základné a individuálne právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci členských štátov. Občan EHP sa mohol dobrovoľne zaregistrovať na policajnom útvare podľa miesta jeho pobytu na území SR. Keďže jeho registrácia nie je povinná, údaje o zaregistrovaných občanoch EHP predstavujú iba časť občanov EHP na našom území, ktorá právo na registráciu využila.

Tolerovaný pobyt sa udeľoval cudzincovi, ak

- a) bola prekážka jeho administratívneho vyhostenia,
- b) ktorému bolo poskytnuté dočasné útočisko,
- c) jeho vycestovanie nebolo možné a nebol dôvod na jeho zaistenie alebo
- d) bol maloletým dieťaťom nájdeným na území SR.

Za tolerovaný pobyt sa považovalo aj obdobie výkonu väzby alebo obdobie výkonu trestu odňatia slobody a tiež obdobie od späťvzatia žiadosti o udelenie azylu do uskutočnenia dobrovoľného návratu cudzinca. Najčastejším dôvodom udelenia tolerovaného pobytu bola práve skutočnosť, že vycestovanie cudzinca nebolo možné a nebol dôvod na jeho zaistenie. Druhou najpočetnejšou skupinou s tolerovaným pobytom boli cudzinci vo výkone väzby alebo výkone trestu odňatia slobody.

Osobitnou kategóriou cudzincov sú Slováci žijúci v zahraničí, ktorých sa v roku 2006 prihlásilo na policajných útvaroch na prechodný pobyt 1281. Týmto cudzincom sa povolenie na prechodný pobyt neudeľuje, ale tento im vyplýva z ustanovenia § 17 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, kde sa uvádza, že povolenie na prechodný pobyt sa nevyžaduje od cudzinca, ktorému bolo vydané osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí podľa zákona č. 474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ich pobyt na našom území je na neobmedzený čas.

Krátkodobý pobyt:

Okrem uvedených druhov pobytov (prechodný, trvalý, tolerovaný) sa môže cudzinec zdržiavať na území Slovenskej republiky v rámci tzv. krátkodobého pobytu, ktorý nepresahuje dobu 90 dní v jednom polroku. Ide o pobyt cudzinca počas platnosti víza Slovenskej republiky alebo počas doby stanovenej bezvízovou dohodou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Účelom krátkodobého pobytu je často turistika, návšteva a pod. *V uplynulom roku bolo prihlásených na krátkodobý pobyt, čiže na pobyt na základe víza SR alebo v rámci bezvízovej dohody, celkom 1 652 461 štátnych príslušníkov tretích krajín. Z tohto počtu bolo 1 581 463 bezvízových a 70 998 vízových cudzincov. Najviac prihlásených vízových cudzincov bolo z Ukrajiny – 28 303, Ruskej federácie – 15 513 a Srbska a Čiernej hory – 7 531.*

V nižšie uvedených tabuľkách sú uvedené len počty občanov tretích krajín

Druhy pobytov podľa krajov rok 2006

Druh pobytu	spolu	RHCP		RHCP			RHCP		RHCP	
		BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE	
Trvalý	1677	613	162	158	121	127	122	133	241	
Prechodný	2350	913	203	249	248	224	100	119	294	
Tolerovaný	294	61	52	20	32	8	19	7	95	
Spolu	4321	1587	417	427	401	359	241	259	630	

Druhy pobytov podľa krajov rok 2005

Druh pobytu	spolu	RHCP		RHCP			RHCP		RHCP	
		BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE	
Trvalý	1037	189	79	156	68	226	69	99	151	
Prechodný	1816	752	94	271	136	142	80	72	269	
Tolerovaný	228	65	22	10	28	4	15	13	71	
Spolu	3081	1006	195	437	232	372	164	184	491	

Porovnanie - druhy pobytov podľa krajov

		RHCP	RHCP				RHCP			RHCP		
	Spolu	SPOLU BA	TT	NR	TN	SPOLU NR	ZA	BB	SPOLU BB	PO	KE	SPOLU PO
2006	4321	1587	417	427	401	1245	359	241	600	259	630	889
2005	3081	1006	195	437	232	864	372	164	536	184	491	675

Celkový počet udelených pobytov k 31.12.2006

		RHCP	RHCP			RHCP		RHCP	
Druh pobytu	Spolu	BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE
Trvalý	8102	1776	579	827	530	742	763	1153	1732
Prechodný	4337	1841	344	395	320	288	170	261	718
Tolerovaný	192	77	45	12	12	4	3	2	37
Spolu	12631	3694	968	1234	862	1034	936	1416	2487

Celkový počet udelených pobytov k 31.12.2005

		RHCP	RHCP			RHCP		RHCP	
Druh pobytu	Spolu	BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE
Trvalý	7161	1229	511	744	463	693	736	1130	1655
Prechodný	3946	1542	273	432	227	232	188	254	798
Tolerovaný	192	74	33	11	17	4	2	11	40
Spolu	11299	2845	817	1187	707	929	926	1395	2493

Porovnanie celkového počtu udelených pobytov

		RHCP	RHCP				RHCP			RHCP		
	Spolu	SPOLU BA	TT	NR	TN	SPOLU NR	ZA	BB	SPOLU BB	PO	KE	SPOLU PO
2006	12631	3694	968	1234	862	3064	1034	936	1970	1416	2487	3903
2005	11299	2845	817	1187	707	2711	929	926	1855	1395	2493	3888

Z uvedeného počtu bolo najviac udelených prechodných pobytov 839 na účel zamestnania a 812 na účel podnikania. Pri tolerovanom pobyte bolo udelených 152 z dôvodu nemožnosti vycestovania a 120 cudzincov malo tolerovaný pobyt z dôvodu výkonu väzby, alebo výkonu trestu odňatia slobody. Štátna príslušnosť cudzincov, o ktorých pobyte bolo rozhodnuté v roku 2006 kopíruje všeobecný trend. Medzi najpočetnejšie príslušnosti patria štátni občania Ukrajiny, Srbska a Čiernej Hory, J. Kórei, Vietnamu a Číny. Vzhľadom na nárast žiadostí o udelenie povolenia na prechodný pobyt na účel štúdia štátnych príslušníkov Bangladéša, u ktorých bolo podozrenie z predkladania falošných dokladov s cieľom získať povolenie na pobyt, policajné útvary venovali zvýšenú pozornosť ich preverovaniu, pričom úzko spolupracovali so Zastupiteľským úradom SR v Dillí. Išlo o bangladéšskych žiadateľov, ktorí deklarovali záujem o štúdium na vysokých školách v SR, pričom neovládali slovenský jazyk a

iba v minimálnej miere anglický jazyk a v tomto jazyku nedokázali reagovať ani na základné otázky. Niektorí nespĺňali vzdelanie, na ktoré by mali štúdiom v Slovenskej republike nadviazať. Doklady potrebné k žiadostiam im vybavovali slovenské vzdelávacie agentúry v spolupráci s agentúrami v Bangladéši. Tieto skutočnosti nasvedčovali tomu, že ich záujem o štúdiom v SR môže byť predstieraný.

**Počet s povoleným pobytom podľa typu pobytu a štátnej príslušnosti k 31.12.2006
bez občanov EHP**

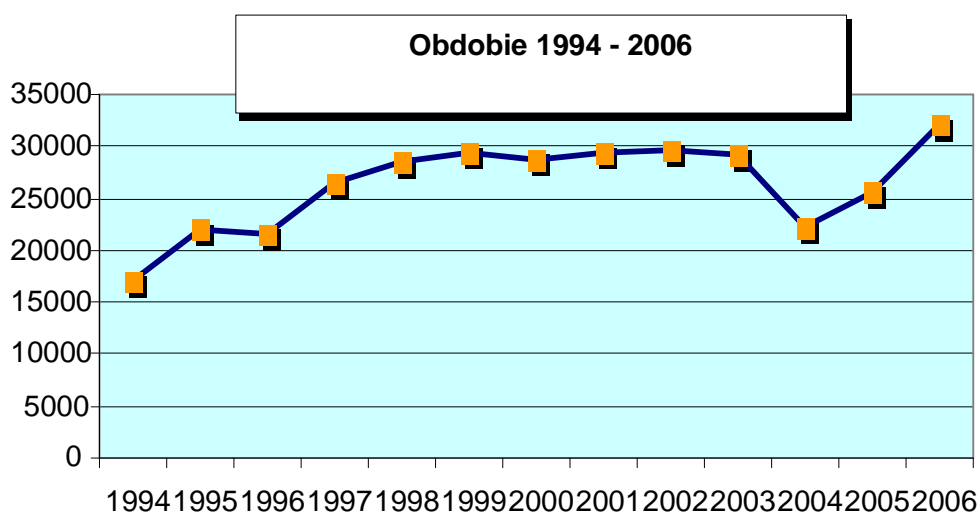
Štátna príslušnosť	TOP 10			Spolu
	Prechodný pobyt	Tolerovaný pobyt	Trvalý pobyt	
UKR	1019	45	2863	3927
RUS	339	11	961	1311
VNM	417	10	636	1063
CHN	536	4	358	898
KOR	433	0	404	837
SCG	564	8	168	740
USA	432	0	269	701
ROU	397	2	301	700
BGR	90	1	456	547
HRV	82	3	248	333
Ostatné	28	108	1438	1574
Spolu	4337	192	8102	12631

**Počet s povoleným pobytom podľa typu pobytu a štátnej príslušnosti k 31.12.2005
bez občanov EHP**

Štátna príslušnosť	TOP 10			Spolu
	Prechodný pobyt	Tolerovaný pobyt	Trvalý pobyt	
UKR	745	56	2918	3719
RUS	412	16	818	1246
VNM	437	9	401	847
USA	421	0	214	635
BGR	85	0	465	550
CHN	282	8	193	483
KOR	193	0	246	439
ROU	98	2	321	421
HRV	112	2	197	311
YUH	74	4	216	294
Ostatné	1087	95	1172	2354
Spolu	3946	192	7161	11299

Tabuľka a graf uvádzajú počty cudzincov na legálnom pobyte podľa jednotlivých rokov od roku 1994

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
16946	21907	24182	26424	28415	29498	28801	29418	29505	29219	22108	25635	32153

3.3.2 ŠTÁTNE OBČIANSTVA

ÚHCP P PZ metodicky riadi a odborne dohliada na správnosť vydaných stanovísk OCP PZ, ktoré slúžia ako podklad Krajským úradom a sekcii verejnej správy MV SR k udeleniu štátneho občianstva SR cudzincom. V roku 2006 bolo vypracovaných celkom 2424 stanovísk k udeleniu štátneho občianstva Slovenskej republiky.

Z vypracovaných stanovísk v priebehu roka 2006, ktoré sú doručované na OCP ÚHCP P PZ základnými útvarmi sú na výraznom vzostupe žiadatelia o štátne občianstvo SR –štátni príslušníci krajín ďalekého východu, najmä štátov Číny a Vietnamu.

Najviac stanovísk bolo vypracovaných k žiadateľom o udelenie občianstva SR zo štátov: Ukrajina (824), Srbsko a Čierna Hora (348), Česko (223), Rumunsko (192) a Rusko (158). Sekcia verejnej správy MV SR pravidelne mesačne zasiela v rámci súčinnostných vzťahov menné zoznamy cudzincov, ktorým bolo udelené štátne občianstvo SR. Zatiaľ OCP ÚHCP P PZ boli doručené údaje za 9 mesiacov roku 2006, kde bolo udelené štátne občianstvo SR celkom 533 cudzincom, z ktorých bolo najviac štátnych príslušníkov Ukrajiny (v zmysle zmluvy o presídlení medzi Ukrajinou a SR), na druhom mieste štátni príslušníci Rumunska (osobám so štatútom Slováka žijúceho v zahraničí) a na treťom štátni príslušníci Českej republiky. V roku 2006 bolo udelené štátne občianstvo SR aj 14 osobám bez štátnej príslušnosti.

3.3.3 VÍZA

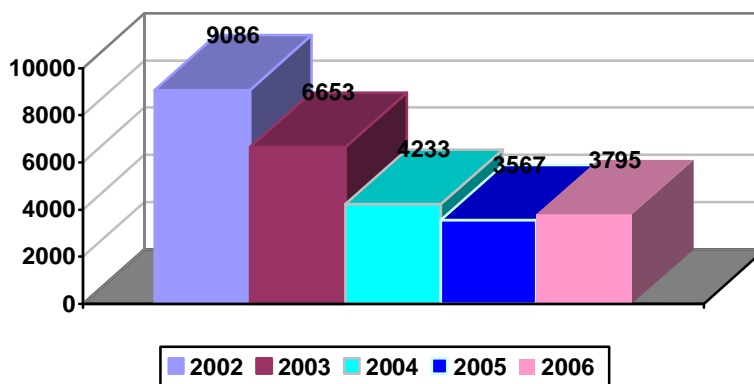
ÚHCP P PZ pôsobí v oblasti legislatívy týkajúcej sa vízovej politiky. Podieľa sa na príprave zmlúv riešiacich vízové vzťahy medzi tretími krajinami, ktoré sú uzatvárané na úrovni Európskeho spoločenstva. Riešenie praktických otázok prebieha i na rokovaníach medzinárodnej úrovne (napr. pracovné rokovanie, ktoré sa uskutočnilo v decembri 2006, so zástupcami Ministerstva vnútra Českej republiky, ktorého témou boli otázky cudzineckej problematiky a uplatňovania Kódexu schengenských hraníc a dvoch rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 896/2006/ES a č. 895/2006/ES, ktorými sa zavádza zjednodušený režim tranzitu.

Policajné útvary na vybraných hraničných priechodoch môžu v zmysle §14a zákona o pobyte cudzincov udeľovať víza SR cudzincom v záujme Slovenskej republiky alebo z humanitárnych dôvodov, ktorí preukážu, že tranzit alebo vstup je naliehavý a nemohli ho predvídať. V roku 2006 bolo na hraničných priechodoch udelených cudzincom 3719 víz Slovenskej republiky, čo je oproti roku 2005, kedy bolo udelených 1707 nárast o 2012 udelených víz SR. Z toho bolo na prejazd cez územie Slovenskej republiky pri cestách z územia jedného štátu na územie tretieho štátu udelených 3446 tranzitných víz (nárast udelených tranzitných víz na HP oproti roku 2005 o 2175) a 273 krátkodobých víz (pokles udelených krátkodobých víz na hraničných priechodoch oproti roku 2005 o 172).

Za uvedené obdobie bolo najviac udelených víz SR občanom UKR, RUS, SCG, IND a MDA. S približujúcim sa termínom vstupu do Schengenu a uplatňovaním Kódexu schengenských hraníc, ktorý je účinný 13. októbra 2006, prišlo k rozšíreniu kategórií občanov tretích štátov, ktorí môžu prechádzať tranzitom alebo krátkodobo sa zdržiavať (do 90 dní) na území Slovenskej republiky bez víz. Od uplatňovania kódexu Schengenských hraníc bolo na hraničných priechodoch SR udelených celkovo 100 víz SR, čo tvorí cca. 1/3 priemerného počtu udelených víz v bežnom mesiaci do októbra 2006.

V roku 2006 na základe informácií doručených zo základných útvarov ÚHCP P PZ bolo na hraničných priechodoch Slovenskej republiky a oddeleniach cudzineckej polície PZ celkovo zrušených 86 víz SR udelených na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky. Najčastejším dôvodom bolo zaradenie v evidencii nežiaducich osôb. ÚHCP P PZ na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1137 zo dňa 6. decembra 2001 k správe o rozpracovaní súboru opatrení vyplývajúcich z Akčného plánu boja proti terorizmu Európskej únie, Rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1373(2001) vykonáva od dňa 1. februára 2002 na národnej úrovni prostredníctvom CVO, ktorý je súčasťou OCP ÚHCP P PZ. Vykonáva bezpečnostné previerky a vydáva stanoviská pre zastupiteľské úrady Slovenskej republiky k žiadostiam o vízum pre osoby pochádzajúce z rizikových štátov. Zabezpečuje lustrácie k pozvaniam cudzincov pre OCP PZ. Pracovníci pri svojej činnosti využívajú i informácie vízovej praxi iných štátov a analyzujú požiadavky na zabezpečenie implementácie schengenského acquis.

Počet vybavených žiadostí o stanovisko, pre osoby pochádzajúce z rizikových štátov

Pracovníci CVO v rámci svojej činnosti vykonávajú analýzy vývoja bezpečnostnej situácie u nás ako aj vo svete, ktorého výsledkom je prehodnocovanie zoznamu rizikových štátov. V tabuľke je viditeľný pokles (o 37%) vybavených žiadostí o stanovisko pri porovnaní rokov 2002 a 2003 a rokov 2003 a 2004, ktorý bol zapríčinený uvedenou úpravou v zozname krajín, ktorých štátny príslušníci podliehajú konzultáciám.

Žiadosti o konzultácie k udeleniu víz SR

Obdobie	počet vykonaných konzultácií za rok 2006	počet vykonaných konzultácií za rok 2005
január	290	198
február	360	161
marec	331	230
apríl	311	239
máj	372	372
jún	422	359
júl	351	417
august	357	347
september	308	340
október	214	210
november	188	307
december	291	387
SPOLU	3795	3567

Druhy vydaných stanovísk

rok	súhlasné stanovisko CVO	nesúhlasné stanovisko CVO	záväzný súhlas CVO
2006	3632	162	1
2005	3536	30	1
2004	4193	38	2
2003	6604	47	2
2002	9024	56	6

Stanovisko k udeleniu víza vo forme záväzného súhlasu UHCP P PZ znamená, že vízum SR musí byť žiadateľovi udelené. Zastupiteľský úrad SR v zahraničí udelí žiadateľovi na základe tohto stanoviska vízum SR.

Záväzný súhlas sa aplikuje v prípade záujmových osôb, ak je ich prítomnosť na území SR potrebná z dôvodu výsluchu alebo dostavenia sa na súd. Do stanoviska k žiadosti o udelenie víza SR sa uvedie i hraničný priechod ktorým žiadateľ o vízum pricestuje.

V priemere 60% preverení k žiadostiam o overenie pozvania tvoria služobné pozvania. Zaznamenaný nárast vykonaných preverení, ktorý je v tabuľke, nastal po ustálení ekonomickej situácie na území SR, po vstupe do EÚ, kde sa Slovenská republika zapojila do služobných a obchodných aktivít investorov tretích krajín. Porovnanie rokov 2005 a 2006 podľa počtov vykonaných lustrácií s celkovým počtom overených/neoverených pozvaní sú uvedené v tabuľkách.

POZVANIA rok 2006	počet vykonaných preverení	celkový počet overených pozvaní	celkový počet neoverených pozvaní
Služobné	2693	3441	334
Súkromné	541		
Inej ako príbuznej osoby	541		
Vykonané lustrácie spolu		3775	

POZVANIA rok 2005	počet vykonaných preverení	celkový počet overených pozvaní	celkový počet neoverených pozvaní
Služobné	1932	2761	282
Súkromné	590		
Inej ako príbuznej osoby	521		
Vykonané lustrácie spolu		3043	

CVO v rámci svojej činnosti rieši prípady týkajúce sa určenia preverovania totožnosti pozitívne preverených cudzincov. V roku 2006 to bol napr. štátny príslušník Nigérijskej federatívnej republiky, ktorý bol stotožnený menom a priezviskom s pozitívne preverovanou osobou. Na podnet CVO pomocou kriminalisticko-technického skúmania odtlačkov prstov (z výpisu z registra trestov domovského štátu a porovnaním s odtlačkami prstov vloženými do IS AFIS) bol cudzinec stotožnený a v súčasnej dobe sa prehodnocuje jeho trvalý pobyt, ktorý má povolený území SR z dôvodu uzavretia manželstva so slovenskou občiankou.

V novembri 2006 pri posudzovaní žiadosti o stanovisko k udeleniu víza SR bolo zistené, že žiadateľom je štátny príslušník Srbska a Čiernej Hory albánskej národnosti, ktorý bol v celoštátnom pátraní a bol obvinený vyšetrovateľom Úradu justičnej a kriminálnej polície pre trestný čin lúpeže a vydierania spolupáchateľstvom. Z dôvodu záujmu vyšetrovacích orgánov o menovaného bol štátny príslušníkovi SCG zaistený a predvedený pred príslušné orgány.

Ďalší riešený prípad je preverovanie štátneho príslušníka Nigérijskej federatívnej republiky v súvislosti s podaním žiadosti súkromného pozvania a žiadosti o pobyt. Cudzinec bol na základe fotografií už stotožnený pracovníkmi oddelenia cudzineckej polície PZ pri prihlásení sa na krátkodobý pobyt v zmysle zákona o pobyte cudzincov. V súčasnej dobe sú jeho odtlačky prstov na kriminalisticko-technickom skúmaní z dôvodu preverenia identity osoby.

Centrálny vízový orgán taktiež vykonáva konzultácie k udeleniu víza pre cudzincov pochádzajúcich z rizikových krajín v spolupráci s Konzulárnym odborom Ministerstva zahraničných vecí SR.

---

4. NELEGÁLNA MIGRÁCIA

Pojem **nelegálnej migrácie** možno vo všeobecnosti definovať ako: „*Prekročenie štátnych hraníc alebo pobyt osoby na území SR, ktorý nerešpektuje medzinárodné dohody a zákonné predpisy SR*“.

Definíciu pre potreby tohto materiálu ďalej členíme na dve základné skupiny:

■ nedovolené prekročenie

■ neoprávnený pobyt

Nedovoleným prekročením sa rozumie: „*Prípady v ktorých cudzinci (vrátane občanov EÚ) prekročia štátnu hranicu SR nedovoleným spôsobom (mimo hraničný priechod, v úkryte alebo na neregulárny doklad) bez ohľadu na smer prekročenia ŠH*“. Na vstupe ide o zadržania orgánmi SR, na výstupe sú zarátané i osoby zadržané orgánmi susedného štátu, ktoré boli následne vrátené v rámci readmisie.

Neoprávneným pobytom sa rozumie: „*Prípady v ktorých sa cudzinci zdržiavajú na území SR v rozpore s platnou legislatívou bez ohľadu na skutočnosť či na územie SR vstúpili legálne alebo nelegálne*“. Štatistické údaje zahŕňajú počty osôb zadržaných vo vnútrozemí ale i cudzincov, u ktorých bol neoprávnený pobyt zistený pri výstupe z územia SR.

Špecifickým znakom nelegálnej migrácie namierenej do Slovenskej republiky je snaha nelegálnych migrantov len tranzitovať cez územie Slovenskej republiky, resp. ich snaha zneužívať vstup do azylového konania za účelom legalizácie svojho pobytu na území Slovenskej republiky a následnej prípravy na nelegálny prechod do iného štátu. Potvrdzujú to aj opakované nedovolené odchody žiadateľov o azyl s cieľom prejsť štátnu hranicu najmä do Rakúskej republiky a pokračovať ďalej do niektorej zo západných krajín Európskej únie.

V roku 2006 bolo na štátnych hraniciach pri nedovolenom prekročení zadržaných celkom **4129** nelegálnych migrantov (pokles oproti roku 2005, kedy to bolo 5178) a zistených spolu **3491** cudzincov na neoprávnenom pobyte (nárast v porovnaní s rokom 2005, kedy to bolo 2871). Je potrebné poznamenať, že približne 1/3 z celkového počtu cudzincov zistených na neoprávnenom pobyte predstavujú občania Ukrajiny, ktorí pricestujú do SR legálne na platné vízum a prekročia dobu vízom povoleného pobytu. U tejto kategórie osôb možno predpokladať, že počas pobytu na území SR vykonávajú nelegálnu prácu.

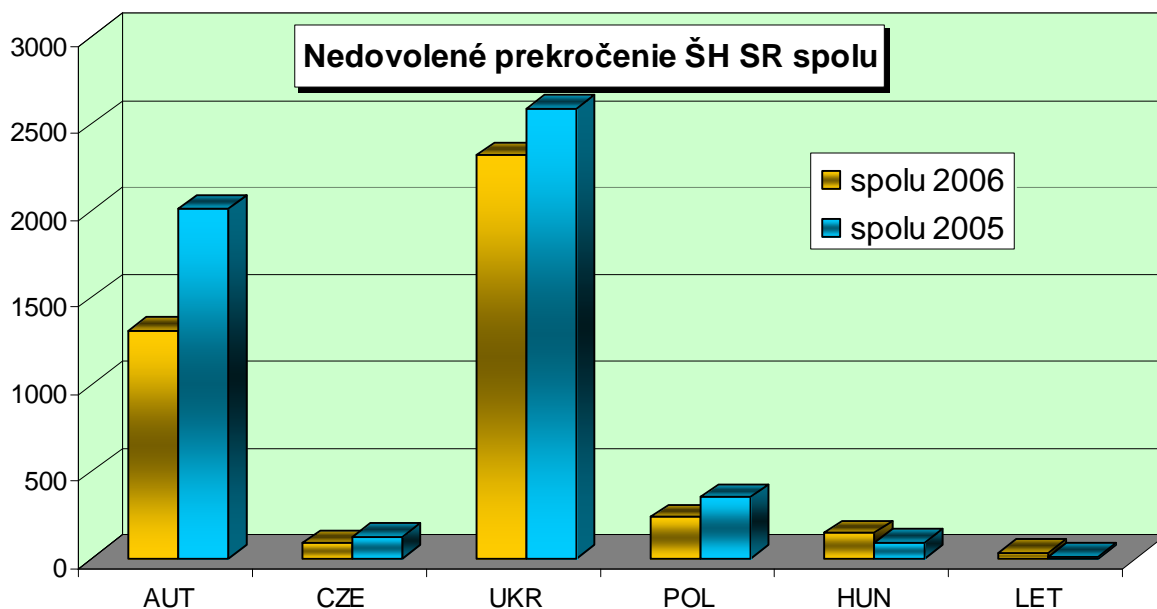
Za pozitívny trend považujeme pokles nelegálnej migrácie cez slovensko-ukrajinskú hranicu. Pokles nelegálnych migrantov bol aj na výstupe zo Slovenska do Rakúskej republiky a najmä do Českej republiky.

Naopak, bol zaznamenaný nárast nelegálnych migrantov na výstupe z územia SR do Maďarska z **54** na **123** migrantov. Nárast bol spôsobený najmä zvýšeným počtom zistených migrantov, ktorí sa nachádzali najmä v úkrytoch dopravných prostriedkov.

4.1 NEDOVOLENÉ PREKROČENIE ŠTÁTNEJ HRANICE SR A NEOPRÁVNENÝ POBYT NA ÚZEMÍ SR

Prehľad o nelegálnej migrácii, porovnanie rokov 2006 a 2005

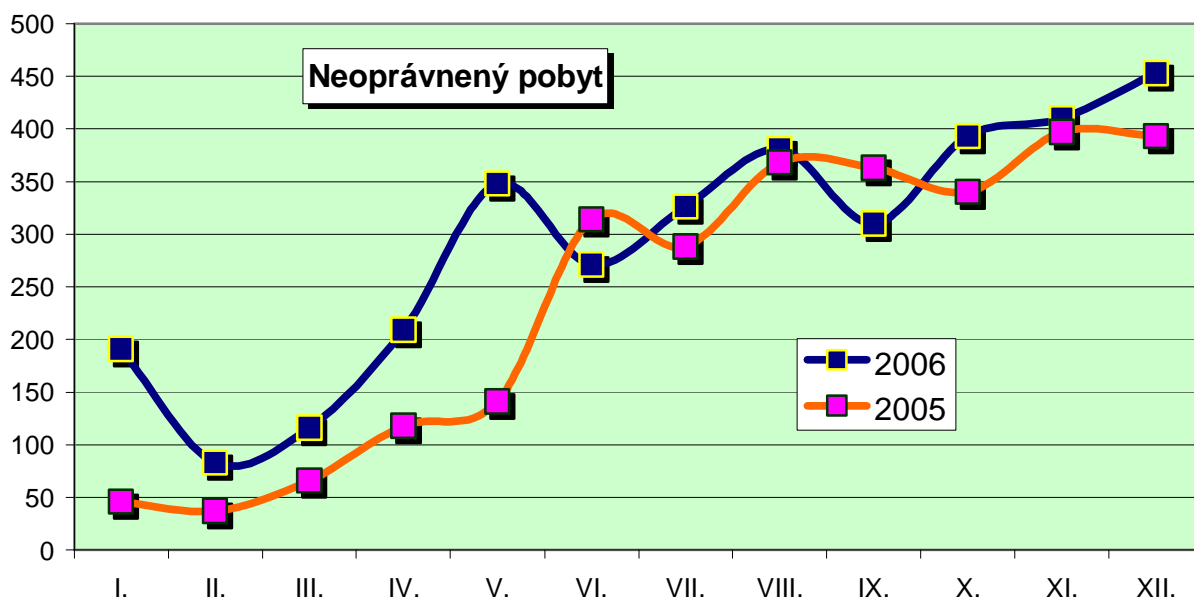
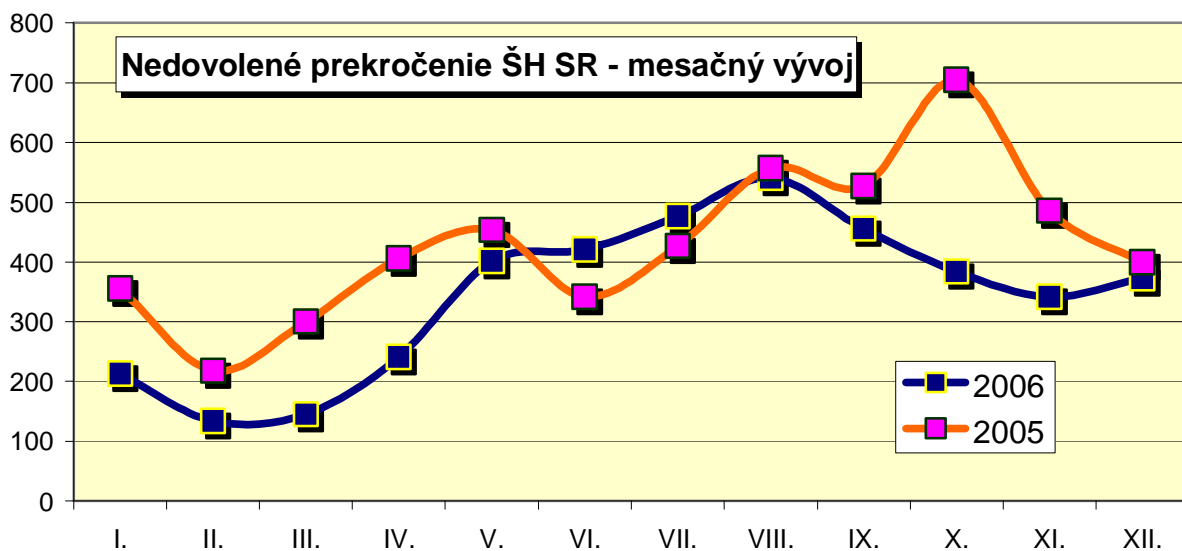
Štátna hranica	2006			2005			Rozdiel
	zo SR	do SR	celkom	zo SR	do SR	celkom	
AUT	1306	4	1310	2002	10	2012	- 702
CZE	83	2	85	113	15	128	- 43
UKR	11	2308	2319	32	2554	2586	- 267
POL	30	207	237	30	322	352	- 115
HUN	123	21	144	54	36	90	+ 54
LET	30	4	34	8	2	10	+ 24
Spolu	1583	2546	4129	2239	2939	5178	- 1049
N. pobyt	3 491			2871			+ 620
Celkom	7620			8049			- 429

Trendy v nelegálnej migrácii po mesiacoch

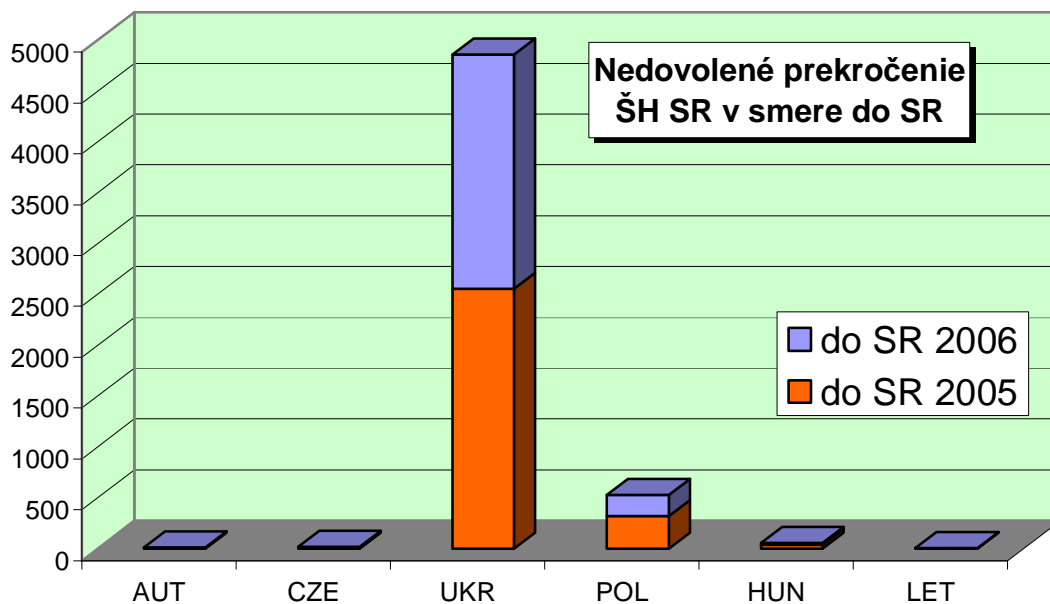
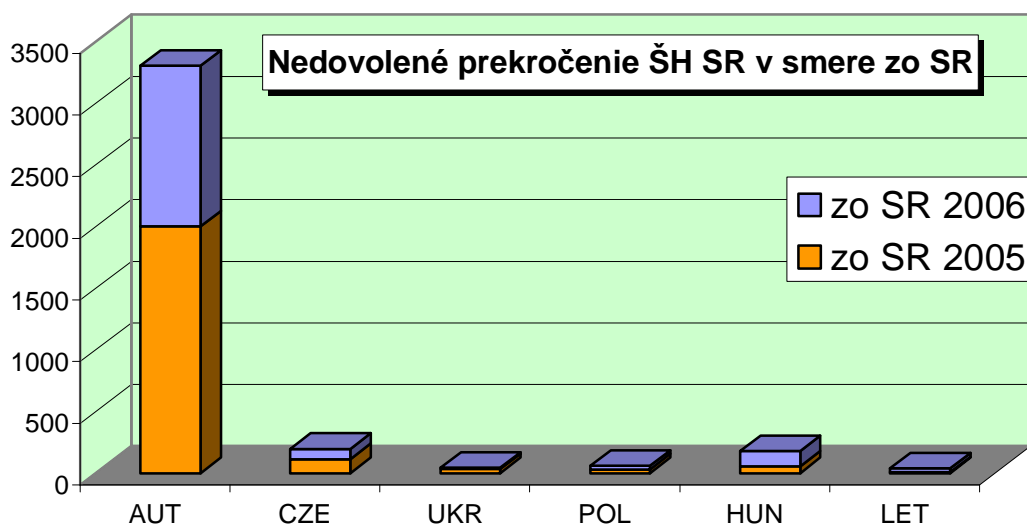
2006	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
Celkom	404	217	261	450	750	692	803	922	766	777	752	826	7620
Cez ŠH	213	134	145	241	402	421	477	541	456	384	342	373	4129
N. pobyt	191	83	116	209	348	271	326	381	310	393	410	453	3491
2005	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
Celkom	402	255	366	524	595	656	715	925	890	1045	883	793	8049
Cez ŠH	356	218	300	406	454	342	427	557	527	705	486	400	5178
N. pobyt	46	37	66	118	141	314	288	368	363	340	397	393	2871

4.2 NEDOVOLENÉ PREKROČENIE ŠTÁTNEJ HRANICE SR

Nedovolené prekročenie štátnej hranice SR:

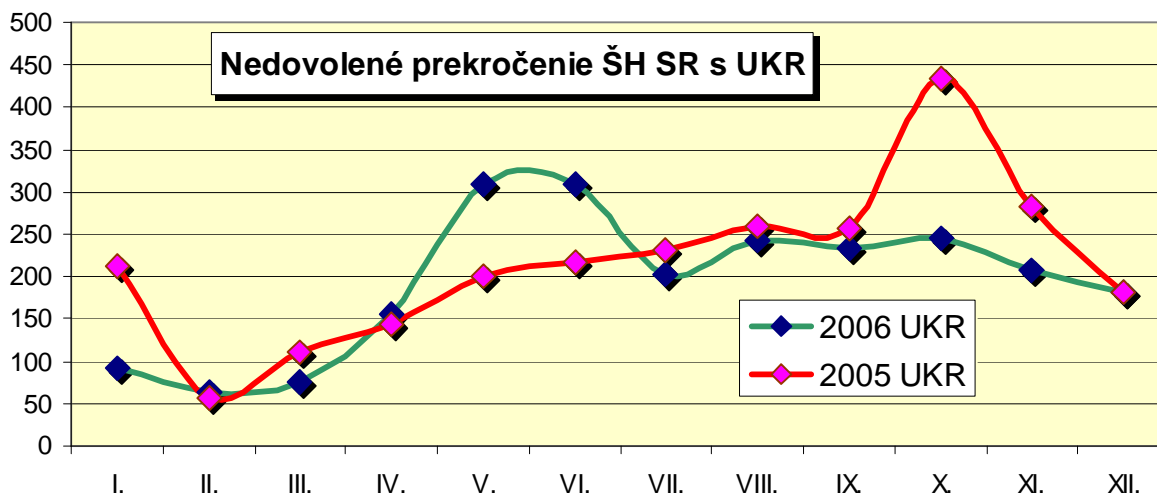
- tzv. zelenej štátnej hranice (prekročenie štátnej hranice bez alebo s platným cestovným dokladom mimo hraničný priechod, alebo cez hraničný priechod v čase jeho uzatvorenia) vrátane pokusu o takéto nedovolené prekročenie štátnej hranice,
- na falošný alebo pozmenený cestovný doklad na hraničnom priechode alebo na pravý cestovný doklad použitý inou osobou, vrátane pokusu o takéto nedovolené prekročenie štátnej hranice,
- v úkryte dopravného prostriedku na hraničnom priechode, vrátane pokusu o takéto nedovolené prekročenie štátnej hranice,
- vyhnutím sa hraničnej kontrole na hraničnom priechode.

Trendy v nedovolenom prechôzení na štátnej hranici s Ukrajinou

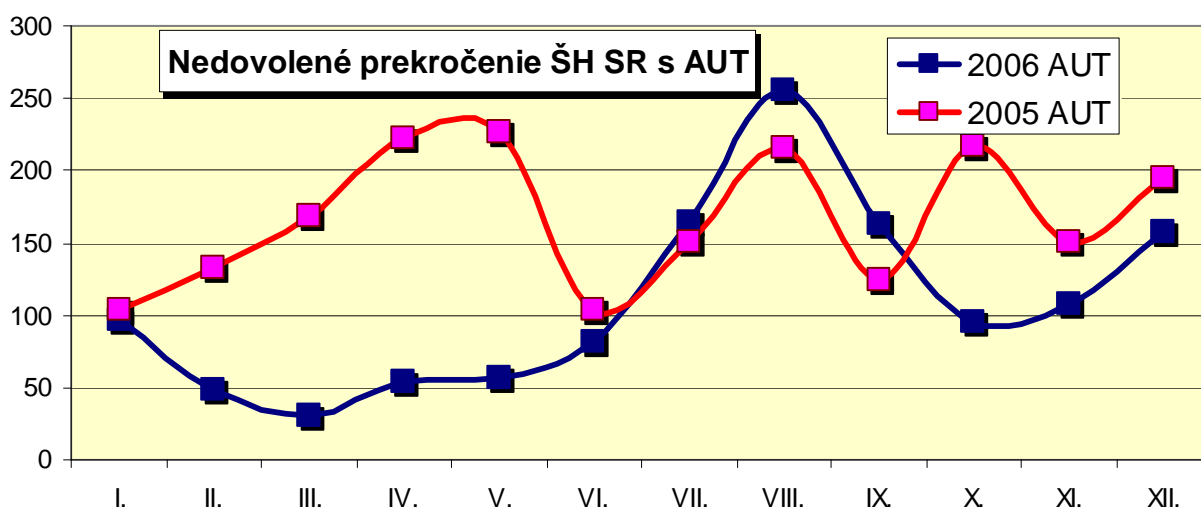
2006	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
NP ŠH	92	64	75	155	308	309	202	244	234	246	208	182	2319
2005	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
NP ŠH	212	57	111	143	200	216	231	259	258	435	282	182	2586

NP – nedovolené prechôzenie ŠH

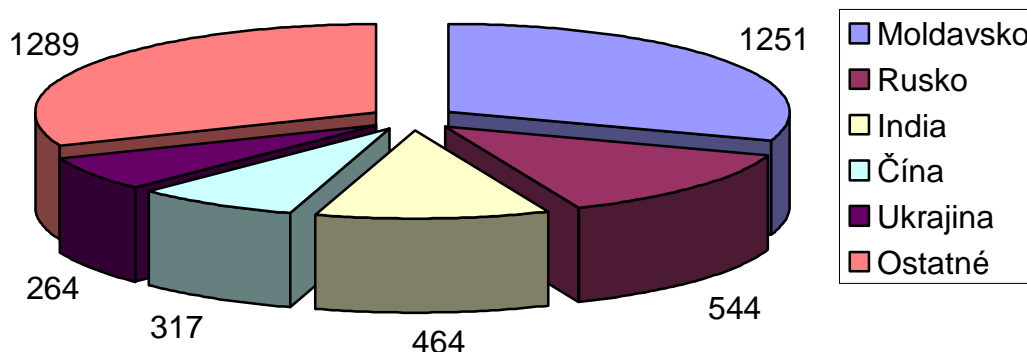
Trendy v nedovolenom prechôzení na štátnej hranici s Rakúskom

2006	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
NP ŠH	97	48	31	54	56	81	164	256	163	95	108	157	1310
2005	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
NP ŠH	103	133	169	223	227	103	151	216	124	217	151	195	2012

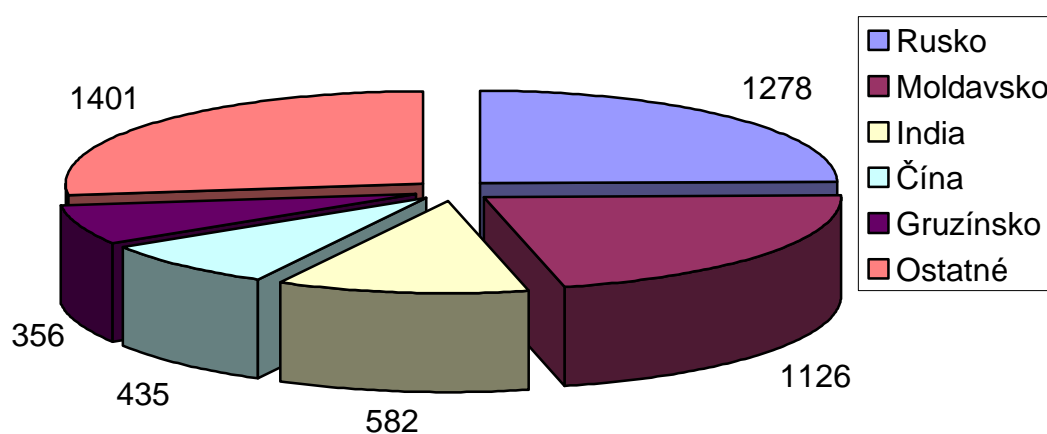

Nedovolené prekročenie ŠH – TOP 5			
Štátna príslušnosť	2006	Štátna príslušnosť	2005
Moldavsko	1251	Rusko	1278
Rusko	544	Moldavsko	1126
India	464	India	582
Čína	317	Čína	435
Ukrajina	264	Gruzínsko	356
Ostatné	1289	Ostatné	1401
Spolu	4129	Spolu	5178

Štátna príslušnosť nelegálnych migrantov - 2006

Štátna príslušnosť nelegálnych migrantov - 2005

4.3 SPÔSOB PREKROČENIA ŠTÁTNEJ HRANICE

Z hľadiska spôsobu nedovoleného prekročenia štátnej hranice (modus operandi) migranti využívajú:

- ▶ nedovolené prekročenie tzv. zelenej štátnej hranice organizované prevádzачskou (organizovanou alebo zločineckou) skupinou,
- ▶ nedovolené prekročenie štátnej hranice v úkryte dopravného prostriedku,
- ▶ nedovolené prekročenie štátnej hranice na falošný, pozmenený, alebo cudzí cestovný doklad.

	Cudzí CD	Falošný, pozmenený CD	Pobyt bez CD	Prekročenie ŠH mimo HP	Úkryt v motorovom vozidle	Úkryt vo vlaku	Vyhnutie sa kontrole	iné
2006	144	219	19	3286	310	142	8	1-čln
2005	44	188	75	4341	201	301	26	2-lietadlo

V súčasnosti sú využívané najmä tieto trasy postupu nelegálnych migrantov:

- z domovskej krajiny v Ázii (Čína, Vietnam, India, Bangladéš, Pakistan) – cez bývalé krajiny ZSSR letecky do Ruska a na Ukrajinu, po súši cez rusko-ukrajinskú hranicu nákladnými alebo dodávkovými vozidlami na štátnu hranicu Ukrajina – Slovenská republika – Rakúska republika,
- Ruská federácia (Čečensko) – po súši cez rusko-ukrajinskú (bieloruskú) hranicu – vozidlami na ukrajinsko (bielorusko) - poľskú hranicu – na hraničný priechod resp. cez tzv. zelenú štátnu hranicu – azylové zariadenie v Poľskej republike – Slovenská republika – Rakúska republika,
- Ruská federácia (Čečensko), Gruzínsko, Moldavsko, Arménsko, Azerbajdžan - po súši cez rusko-ukrajinskú hranicu nákladnými a dodávkovými vozidlami na štátnu hranicu Ukrajina – Slovenská republika – Rakúska republika.

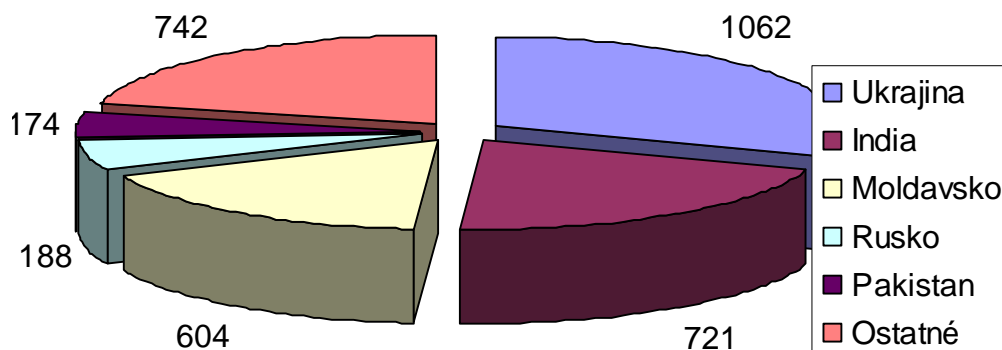
4.4 NEOPRÁVNENÝ POBYT NA ÚZEMÍ SR

Neoprávnený (nezákonný) pobyt cudzincov na území Slovenskej republiky:

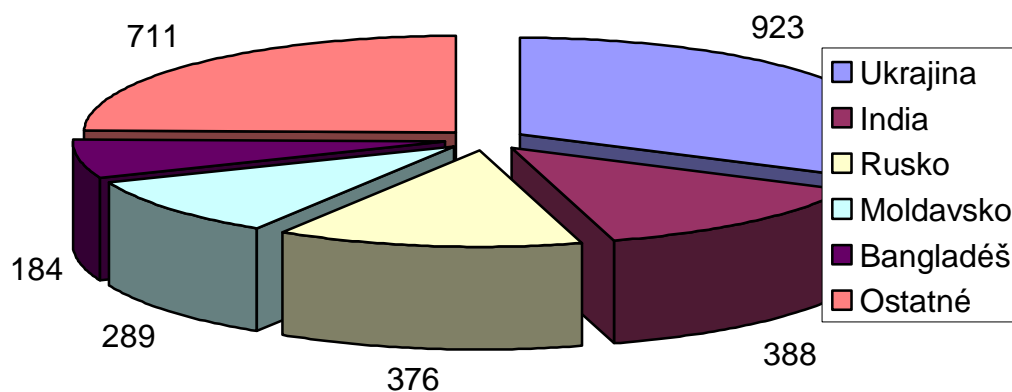
- bez platného cestovného dokladu,
- bez platného víza Slovenskej republiky alebo povolenia na pobyt,
- nad rámec doby ustanovenej bezvízovou dohodou,
- v rozpore s účelom povoleného pobytu,
- na falošný, pozmenený cestovný doklad alebo povolenie na pobyt alebo vízum Slovenskej republiky,
- nelegálna práca cudzinca bez povolenia na pobyt na území Slovenskej republiky.

Neoprávnený pobyt – TOP 5			
Štátna príslušnosť	2006	Štátna príslušnosť	2005
Ukrajina	1062	Ukrajina	923
India	721	India	388
Moldavsko	604	Rusko	376
Rusko	188	Moldavsko	289
Pakistan	174	Bangladéš	184
Ostatné	742	Ostatné	711
Spolu	3491	Spolu	2871

Neoprávnený pobyt - 2006

Neoprávnený pobyt - 2005

4.5 FALŠOVANIE A POZMEŇOVANIE CESTOVNÝCH DOKLADOV

Falšovanie a pozmeňovanie cestovných dokladov v hodnotenom období pokračovalo v trendoch, ktoré sú charakteristické pre posledné 2 – 3 roky. Je to hlavne stúpajúca kvalita falšovania a pozmeňovania dokladov rôznymi spôsobmi podľa typov dokladov. Sú to predovšetkým kvalitné tlačové techniky, na vysokej úrovni vyrobené rôzne druhy transparentných fólií, kvalita integrovaných fotografií a veľmi dobrá napodobnenia ceninového papiera.“

Predpokladáme, že tento vývoj bude pokračovať i v roku 2007. Hodnotené obdobie bolo druhé najúspešnejšie v oblasti odhaľovania falošných a pozmenených dokladov. Celkovo bolo zistených 429 dokladov čo je o 52 viac ako v roku 2005. Dosiiahnuté výsledky poukazujú na skutočnosť, že nastúpený trend je správny. Predpoklad, že počet zistených spôsobov falšovania a pozmeňovania sa bude zvyšovať bol správny, o čom svedčí i skutočnosť, že na UKR ŠH bolo zistených 29 prípadov. Výrazný podiel v tejto oblasti na ŠH s UKR bol dosiahnutý pri odhaľovaní pozmenených a falošných pečiatok, povolení na pobyt, víz SR a víz schengenských štátov (30 prípadov z celkového počtu 40). Ďalší pozitívny trend bol zaznamenaný v tom, že na výsledkoch odhaľovania falošných a pozmenených dokladov sú podieľajú všetky riaditeľstvá, i tie, ktoré v minulosti nemali pozitívne výsledky (NR, BB).

V základných ukazovateľoch sa nezmenili spôsoby falšovania a pozmeňovania najviac sú pozmeňované identifikačné karty. Predpoklad, že sa budú pozmeňovať resp. falšovať doklady štátov EÚ sa potvrdzuje o čom svedčí skutočnosť, že bolo zaznamenaných 23 falošných IDK ESP, 3 prípady IDK FRA.

Za hodnotené obdobie bolo zaznamenaných 53 prípadov falošných dokladov čo je o 23 viacej ako v porovnatel'nom období roku 2005. Nový modus operandi, v ktorom sme zaznamenali taktiež výrazný nárast je zneužívanie pravého cestovného dokladu inou osobou (cesta na cudzí cestovný doklad v ktorom nebola vykonaná žiadna zmena 51 prípadov oproti 15- tim v roku 2005). Kategória občanov, ktorí zneužívajú cestovné a iné doklady ako spôsob „voľného pohybu do EÚ“ sú občania UKR (123) a MDA (87).Zvýšenú pozornosť v nastávajúcom období budeme venovať príprave policajtov na odhaľovanie pozmenených a falošných víz schengenských štátov, povolení na pobyt najmä talianskym – modrým s názvom Permesso, ktoré sa objavili na ŠH s UKR a zaznamenali sme už 8 prípadov falšovania týchto dokladov, ktoré majú minimálne ochranné prvky. Nový modus operandi, ktorý sme zaznamenali v roku 2006 je v tom, že v jednom časovom úseku nárazovo sú pozmeňované, resp. falšované doklady jedného štátu. Maximálna pozornosť bude naďalej zameraná na problematiku spôsobov odhaľovania a falšovania schengenských víz a povolení na pobyt.

Zistené falšované a pozmenené cestovné doklady podľa ŠH

	2006	2005
UKR	29	11
AUT	175	136
CZE	9	23
HUN	118	15
POL	44	173
LET	24	15
Vnútrozemie	6	4
Prístav	24	0
Spolu	429	377

4.6 KONTROLA POBYTOV CUDZINCOV

Výkonnými útvarmi na úseku kontroly pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky sú príslušné oddelenia cudzineckej polície PZ. V zmysle ustanovenia § 54 zákona o pobyte cudzincov sú oddelenia cudzineckej polície PZ oprávnené vykonávať kontrolu oprávnenosti pobytu cudzincov, plnenie podmienok ich pobytu a dodržiavanie povinností cudzincov, ako aj dodržiavania povinností inými fyzickými osobami a právnickými osobami v súvislosti s pobytom cudzincov na území SR podľa tohto zákona.

Kontrola cudzineckého režimu na území SR spočíva predovšetkým v konkrétnych činnostiach oddelení cudzineckej polície PZ zameraných najmä na potláčanie a zamedzenie nelegálnej migrácie občanov tretích krajín, neoprávneného prekračovania štátnej hranice a neoprávneného pobytu týchto občanov. Funkcie kontrolnej činnosti oddelení cudzineckej polície PZ sa realizujú jednak prostredníctvom preventívneho pôsobenia v oblasti predchádzania uvedeným negatívnym javom, trestnej činnosti cudzincov, páchania priestupkov z ich strany ako aj v oblasti represie cudzincov v podobe postihu z administratívneho alebo trestno-právneho hľadiska za ich protiprávne konanie.

Podľa citovaného ustanovenia zákona o pobyte cudzincov, pri výkone kontroly cudzineckého režimu sú oddelenia cudzineckej polície PZ oprávnené vstupovať na miesta určené na podnikanie, zamestnanie alebo štúdiu a do priestorov ubytovacích zariadení, s výnimkou miest, ktorých nedotknuteľnosť je zaručená osobitným predpisom. Na účel výkonu kontroly sú taktiež oprávnené požadovať preukázanie totožnosti a vyžadovať vysvetlenie ku skutočnostiam, ktoré sú predmetom kontroly. Rovnako môže oddelenie cudzineckej polície PZ pri kontrole pobytu zadržať falošný alebo pozmenený doklad, ktorým sa cudzinec preukázal, alebo ktorý nebol vydaný na meno kontrolovaného cudzinca a ktorým sa cudzinec preukazuje ako vlastným, alebo ak bol orgánom štátu, ktorý ho vydal, vyhlásený za neplatný alebo odcudzený.

Oddelenia cudzineckej polície PZ vykonávajú kontrolu všetkých druhov pobytov štátnych príslušníkov tretích krajín zdržiavajúcich sa legálne na území SR. V roku 2006 bolo oddeleniami cudzineckej polície PZ realizovaných celkom 26 828 kontrol.

V uplynulom roku bolo prihlásených na krátkodobý pobyt, čiže na pobyt na základe víza SR alebo v rámci bezvízovej dohody, celkom 1 652 461 štátnych príslušníkov tretích krajín. Z tohto počtu bolo 1 581 463 bezvízových a 70 998 vízových cudzincov. Najviac prihlásených vízových cudzincov bolo z Ukrajiny – 28 303, Ruskej federácie – 15 513 a Srbska a Čiernej hory – 7 531. Kontrola cudzincov zdržiavajúcich sa na území SR v rámci krátkodobého pobytu je zameraná predovšetkým na oprávnenosť tohto pobytu, splnenie ohlasovacej povinnosti cudzinca ako aj dodržanie lehoty krátkodobého zdržiavania sa na území SR (maximálne 90 dní odo dňa vstupu).

Vo vzťahu k pobytu na území SR dlhšiemu ako 90 dní, oddelenia cudzineckej polície PZ v rámci konania a rozhodovania o udelení povolenia na prechodný pobyt alebo povolenia na trvalý pobyt občana tretej krajiny na území SR, pred jeho udelením, vykonávajú kontrolu splnenia zákonných podmienok jeho udelenia. Po udelení povolenia na prechodný pobyt alebo povolenia na trvalý pobyt sú vykonávané kontroly počas pobytu cudzinca na území SR a pre tento účel oddelenia cudzineckej polície PZ využívajú vyššie uvedené oprávnenia. V roku 2006 bolo vykonaných 4 340 kontrol pred povolením prechodného pobytu alebo trvalého pobytu a 10 252 kontrol povoleného pobytu cudzincov. Oddelenia cudzineckej polície PZ vykonávajú taktiež kontrolu vycestovania cudzinca z územia SR po skončení jeho legálneho pobytu na území SR.

Vykonávané sú aj kontroly pozývateľov, ktorí pozvali cudzinca na územie SR na účel súkromný alebo služobný. Pozývateľom cudzinca na územie SR môže byť jeho príbuzný v rozsahu stanovenom zákonom o pobyte cudzincov, pokiaľ ide o súkromné pozvanie, alebo právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, ak ide o pozvanie cudzinca na služobný účel.

Jednou z foriem odhaľovania nelegálnych pobytov a protiprávnej činnosti cudzincov na území SR a ich elimináciu v čo najväčšej možnej miere pri efektívnom využívaní personálnych síl, technických prostriedkov a času sú bezpečnostné akcie. Riaditeľstvami hraničnej a cudzineckej polície a oddeleniami cudzineckej polície PZ sú priebežne vykonávané bezpečnostno-represívne akcie „Cudzinci“. Akcie „Cudzinci“ sú zamerané na odhaľovanie nelegálneho pobytu cudzincov na území SR, nelegálneho tranzitu cudzincov územím SR a nelegálneho zamestnávania cudzincov na území SR. Akcií „Cudzinci“ sa zúčastňujú policajti služby cudzineckej polície a služby hraničnej polície v súčinnosti s inými službami PZ (službou dopravnej polície, poriadkovej polície, úradom justičnej a kriminálnej polície a ďalšími). Počas týchto akcií sú aktívne vykonávané kontroly dodržiavania pobytového režimu zo strany občanov tretích krajín, kontroly ubytovacích zariadení, podnikateľských subjektov, objektov s možným výskytom cudzincov ako aj miesta so zvýšeným pohybom osôb napr. mestské tržnice, autobusové a železničné stanice, čerpacie stanice a pod. Ďalším charakteristickým znakom akcií „Cudzinci“ je ich realizácia aj v spolupráci s mimorezortnými subjektami, napr. úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, daňovými úradmi, colnými úradmi, inšpektorátmi práce, živnostenskými úradmi a pod. Týmto spôsobom je často odhaľovaná protiprávna činnosť cudzincov na území SR rôzneho druhu (daňové úniky, nelegálna práca, neoprávnené podnikanie..). Zainteresovanosť viacerých subjektov a inštitúcií na odstraňovaní nelegálnej migrácie cudzincov plní aj úlohu účinnej prevencie tohto nežiaduceho spoločenského javu. V tejto súvislosti je možné konštatovať upevňovanie a rozvíjanie spolupráce s mimorezortnými subjektami najmä na regionálnej úrovni. K zvýšeniu efektívnosti uvedených akcií prispel aj spôsob, akým sú vykonávané, t.j. s menším počtom policajtov kratšiu dobu, zamerané na vopred vytipované ciele. V roku 2006 bolo vykonaných celkom 197 akcií „Cudzinci“, a to na území Nitrianskeho kraja (115), Prešovského kraja (35), Banskobystrického kraja (29) a Bratislavského kraja (18). Akcií „Cudzinci“ sa zúčastnilo celkom 1 698 policajtov služby cudzineckej polície. Počas týchto akcií bolo kontrolovaných celkom 7 321 cudzincov a 2 176 objektov. Na úseku porušenia cudzineckého režimu bolo odhalených 679 priestupkov a bolo uložených celkom 373 blokových pokút v súhrne 567 100 Sk. V rámci kontrol ubytovacích zariadení a objektov počas akcií „Cudzinci“ bolo zistených 73 správnych deliktov za porušenie povinností stanovených v § 50 zákona o pobyte cudzincov. Za správne delikty boli ubytovateľom uložené pokuty v celkovej výške 42 000 Sk, pričom niektoré konania o uvedených správnych deliktoch sú doposiaľ v konaní. Počas akcií „Cudzinci“ bolo odhalených celkom 81 prípadov vykonávania nelegálnej práce cudzincov. Bolo zistených 22 trestných činov cudzincov; 353 cudzincov bolo predvedených; 75 cudzincov bolo zaistených. Z územia SR bolo administratívne vyhostených 288 cudzincov, ktorých nelegálny pobyt bol odhalený práve vďaka týmto akciám. Na úseku dodržiavania predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bolo odhalených celkom 268 priestupkov, ktoré boli vyriešené uložením blokových pokút v celkovom súhrne 191 900 Sk.

V rámci plnenia svojich základných úloh oddelenia cudzineckej polície vykonávajú aj kontrolu prevádzkovateľov ubytovacích zariadení. V roku 2006 bolo vykonaných celkom 11 857 kontrol v ubytovacích zariadeniach.

Kontrolami dodržiavania povinností cudzincov podľa zákona o pobyte cudzincov boli zistené prípady ich porušovania a neplnenia.

Pre nesplnenie povinností ustanovených v zákone o pobyte cudzincov boli cudzinci v 1 840 prípadoch riešení v blokovom konaní udelením blokových pokút v celkovej výške 2 202 100 Sk. Najväčší podiel na udelených blokových pokutách mali štátni občania Ukrajiny (284 osôb/256 700 Sk), J. Kórei (196 osôb/353 600 Sk), Vietnamu (140 osôb/201 400 Sk), Číny (106 osôb/183 500 Sk) a Rumunska (96 osôb/104 400 Sk) a zo štátov EHP: štátni občania Poľska (142 osôb/98 000 Sk) a Českej republiky (118 osôb/67 500 Sk).

Kontroly sú zamerané vo veľkej miere najmä na odhaľovanie prípadov nelegálnej práce cudzincov bez príslušného povolenia na zamestnanie. Pojem „nelegálna práca“ je definovaný v § 2 zákona č. 82/2005 o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle ods. 1 písm. b) tohto ustanovenia sa nelegálnou prácou rozumie závislá práca, ktorú vykonáva fyzická osoba pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a je cudzincom a nemá povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, ak to vyžaduje osobitný predpis (z. č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak. V oblasti prevencie ako aj represie tohto nežiaduceho javu sú zainteresované, okrem oddelení cudzineckej polície PZ, aj úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a inšpektoráty práce. V tomto smere majú voči oddeleniam cudzineckej polície PZ oznamovaciu povinnosť inšpektoráty práce, ktoré sú povinné oznámiť polícii zistené prípady nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania cudzinca. Rovnako úrady práce, sociálnych vecí a rodiny majú povinnosť bezodkladne písomne oznámiť policajnému útvaru udelenie povolenia na zamestnanie cudzincovi alebo jeho odňatie. Policajti ako aj úrady práce, sociálnych vecí a rodiny kontrolujú, či cudzinec vykonáva prácu v súlade s vydaným povolením na zamestnanie, ak sa toto vyžaduje, či má udelené povolenie na prechodný pobyt na účel zamestnania, či cudzinec vykonáva prácu pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu na základe pracovno-právneho vzťahu alebo inej zmluvy.

Postihy spoločností, ktoré nelegálne zamestnávajú cudzincov nie sú v kompetencii oddelení cudzineckej polície PZ, ale sú upravené v osobitných predpisoch v pôsobnosti ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, napr. zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce, zákon č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a iné. Zistené prípady nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania oddelenia cudzineckej polície PZ oznamujú orgánom príslušným na prejednávanie priestupkov na úseku nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania cudzincov, ktorými sú napr. úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, inšpektoráty práce, sociálna poisťovňa a pod. Oddelenie cudzineckej polície PZ v prípade zistenia nelegálnej práce cudzinca na území SR postupuje v zmysle zákona o pobyte cudzincov a cudzinca vykonávajúceho tzv. „čiernu prácu“ administratívne vyhostí z územia SR a určí zákaz vstupu do piatich rokov, najmenej však na jeden rok.

Kontrolami nelegálnej práce v roku 2006 bolo zistených 379 prípadov nelegálnej práce cudzincov na území SR. Zo štatistiky uvedenej v tabuľke vyplýva, že vo väčšine prípadov ide o cudzincov pochádzajúcich z tretích krajín pričom najviac bolo zachytených štátnych občanov Vietnamu 80, Rumunska-70, Ukrajiny-50, J. Kórei-56 a Číny-27. Porovnanie roka 2005 s rokom 2006 je uvedené v tabuľke.

Počet nelegálne zamestnaných cudzincov

Najväčší podiel št. príslušnosti	2006	Najväčší podiel št. príslušnosti	2005
Vietnam	80	Vietnam	200
Afganistan	70	Rumunsko	82
Rumunsko	56	J.Kórea	64
Ukrajina	50	Ukrajina	50
India	27	Čína	23
J.Kórea	9	Kuvajt	21
Čína	6	Chorvátsko	19
Srbsko a CH	6	Indonézia	18
Ostatné	75	Ostatné	150
Spolu	379	Spolu	627

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
2006	42	15	55	39	15	10	32	27	28	40	32	44	379
2005	56	15	61	93	70	61	61	44	24	33	82	27	627

Počet prípadov nelegálnej práce cudzincov v porovnaní rokov 2005 a 2006 podľa jednotlivých mesiacov je v tabuľke. Ako vyplýva z hodnôt v roku 2006 bol zaznamenaný výrazný, takmer polovičný pokles zistených prípadov nelegálnej práce cudzincov v Slovenskej republike. Významným faktorom, ktorý veľkou mierou zapríčinil tento pokles bol zvýšený počet preventívnych akcií a kontrol zameraných na odhaľovanie tohto javu, ako vysoké finančné postihy zamestnávateľov, ktorí nelegálne zamestnávajú cudzincov.

Spolupráca oddelení cudzineckej polície PZ s **mimorezortnými subjektami** pri výkone a koordinácii nelegálnej práce za obdobie roku 2006 je vyhodnotená v tabuľke, pričom táto spolupráca je vykonávaná so živnostenským úradom, s inšpektorátom práce, obecným úradom, daňovým úradom a ďalšími subjektami.

Kontroly vykonané v spolupráci	Živnostenský odbor	47
	Národný inšpektorát práce	57
	Okresný úrad	146
	Daňový úrad	16
	Iné	170
Samostatne PZ		7882
Počet kontrolovaných subjektov		9628
Počet nelegálne zamestnaných		138
Počet zistených trestných činov		3
Počet zistených cudzincov bez povolenia		33
Počet vyhostených cudzincov		170
Sankcie, pokuty		251 v sume 355600 Sk

Poznámka:

Hodnoty a výsledky uvedené v tabuľke sa vzťahujú len na vykonané kontroly (v spolupráci s uvedenými inštitúciami) nelegálnej práce cudzincov na území SR a s tým súvisiace zistené trestné činy, cudzinci bez povolenia, vyhostení cudzinci a sankcie.

Hodnoty a výsledky uvedené v tabuľke sa vzťahujú len k vykonaným kontrolám nelegálnej práce cudzincov na území SR a s tým súvisiace zistené trestné činy, cudzinci bez povolenia, vyhostení cudzinci a sankcie.

V rámci kontroly cudzineckého režimu sú oddeleniami cudzineckej polície PZ (príp. útvarmi hraničnej polície) zistené aj prípady nájdenia maloletých detí bez sprievodu. Ide o deti, mladšie ako 18 rokov, ktoré sa nachádzajú mimo územia svojej vlasti, sú odlúčené od oboch rodičov a nie je o nich postarané osobou, ktorá je za ich výchovu podľa práva alebo zvyku zodpovedná (zákonný zástupca dieťaťa). V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa a ďalších medzinárodných právnych dokumentov vzťahujúcich sa k ochrane práv maloletých, Slovenská republika zabezpečuje týmto deťom príslušnú ochranu a humanitárnu pomoc. Podľa zákona o pobyte cudzincov oddelenie cudzineckej polície PZ v prípade nájdenia takého dieťaťa, oznámi jeho nájdenie príslušnému orgánu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a dieťa mu bezodkladne odovzdá. Maloletého cudzinca bez sprievodu oddelenie cudzineckej polície PZ nezaisťuje ani administratívne nevyhostuje. Počas roka 2006 bolo na území SR zistených 43 prípadov maloletých (odlúčených) detí, navyše z Indie-30, Ukrajiny-4, Pakistanu-4, Číny-2, Bangladéša-1, Českej republiky-1 a Indonézie-1 maloletý cudzinec. Bolo odhalených 82 trestných činov, ktorých sa dopustili predovšetkým štátni občania Moldavska-16, Ukrajiny-12, Pakistanu-11, Indie-10, Vietnamu-5, a Iraku-4 a ďalší.

S cieľom predísť neoprávnenému pobytu občanov tretích krajín na našom území sa kontroly sústreďujú aj na odhaľovanie a preukazovanie účelových manželstiev cudzincov. Za účelové manželstvo sa považuje manželstvo medzi štátnym príslušníkom tretieho štátu a občanom SR, ktoré neplní svoj účel podľa zákona o rodine (vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí) a ktoré bolo uzavreté s cieľom získať povolenie na pobyt na území SR. Preukázanie účelového manželstva cudzinca s cieľom získať povolenie na pobyt je veľmi obtiažne a spojené s náročným postupom. Všetky postupy pri skúmaní a odhaľovaní účelových manželstiev sú zamerané na spoločné spolužitie manželov, ako aj vedomostí o rodinných pomeroch partnerov navzájom. Ak v procese rozhodovania o žiadosti o udelenie povolenia na pobyt na území SR vznikne dôvodné podozrenie, že cudzinec uzavrel tzv. účelové manželstvo, oddelenie cudzineckej polície PZ žiadosť cudzinca zamietne. Pokiaľ cudzincovi už bolo udelené povolenie na pobyt na území SR a oddelenie cudzineckej polície PZ zistí, že manželstvo s občanom SR bolo uzavreté s cieľom získať predmetné povolenie, tak toto povolenie zruší. V týchto prípadoch je cudzinec z územia SR administratívne vyhostený s určením času zákazu vstupu na územie SR na päť rokov. Trestno-právna úprava nepostihuje občana SR, ktorý sa tým, že uzavrie účelové manželstvo nedopúšťa protiprávneho konania. V minulom roku bolo oddeleniami cudzineckej polície PZ preukázaných 8 účelových manželstiev u štátnych občanov Ruska-2, Ukrajiny-2, J.Kórei-1, Rumuska-1, Srbska a Čiernej Hory-1 a Sýrie-1.

V roku 2005 ÚHCP P PZ prijal ponuku Migračného úradu Ministerstva vnútra Belgického kráľovstva zapojiť sa do projektu, ktorý sa týka spolupráce v boji proti zneužívaniu administratívnej procedúry iných členských štátov cudzincami tretích krajín ohľadom získania povolenia na pobyt v členskom štáte Európskej únie. Predmetný projekt je zameraný na analytické a preventívne činnosti berúc si za svoj cieľ „účelové manželstvá“ a taktiež čo najefektívnejšie podporiť boj proti nelegálnej migrácii na úrovni EÚ. Dôraz bude kladený na operatívne analýzy a preventívne činnosti.“

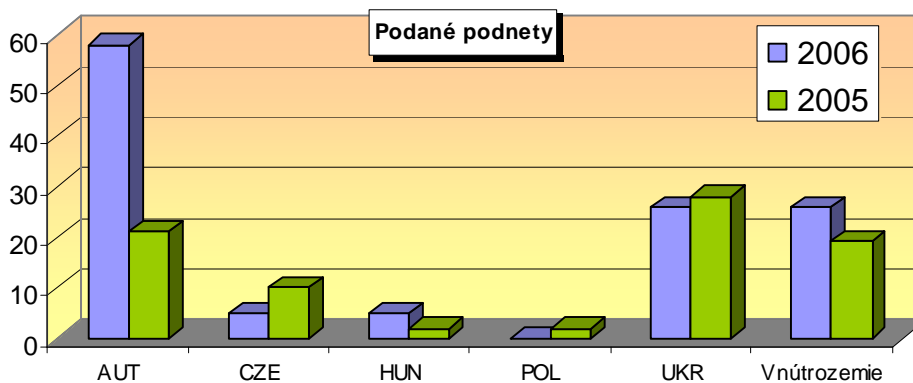
4.7 NELEGÁLNA MIGRÁCIA FORMOU PREVÁDZAČSTVA

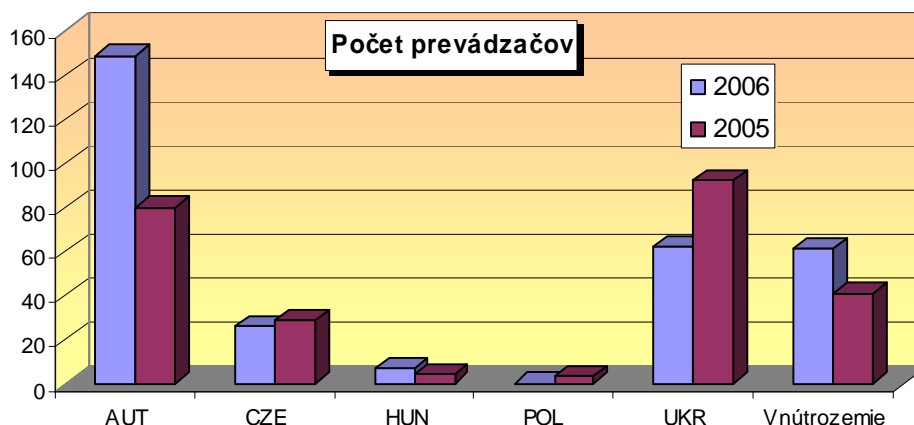
4.7.1 PREVÁDZAČSTVO

Realizované prípady prevádzačstva	rok 2006	rok 2005
Dokumentované prípady prevádzačstva	120	82
Prípady prevádzačstva, v ktorých bolo vznesené obvinenie	101	70
Počet zistených prevádzačov	305	249
Počet prevádzačov, ktorým bolo vznesené obvinenie	227	201
Počet skutkov	297	259

Prípady podané NJBPNM pre trestný čin prevádzačstva podľa štátnej hranice

Úsek štátnej hranice	Počet podaných prípadov		Počet prevádzačov	
	2006	2005	2006	2005
Rakúsko	58	21	149	80
Česko	5	10	26	29
Maďarsko	5	2	7	4
Poľsko	0	2	0	3
Ukrajina	26	28	62	92
Vnútrozemie	26	19	61	41
Spolu	120	82	305	249

Porovnanie štátnej príslušnosti prevádzáčov v realizovaných prípadoch

Príslušnosť prevádzáčov	rok 2006	Príslušnosť prevádzáčov	rok 2005
Slovensko	196	Slovensko	170
Ukrajina	21	Ukrajina	13
India	10	Poľsko	7
Vietnam	10	India	4
Maďarsko	8	Pakistan	4
Ostatné	60	Ostatné	51
Spolu	305	Spolu	249

4.7.2 REALIZÁCIA ORGANIZOVANÝCH A ZLOČINECKÝCH SKUPÍN

V priebehu roka 2006 bolo z celkového počtu realizovaných prípadov obvinených 104 prevádzáčov za zločin prevádzáčstva, ktoré boli spáchané zločineckou, resp. organizovanou skupinou, v rámci ktorých bolo rozložených viacero zločineckých a organizovaných ve-tiev (rôzne články v organizácii až po najvyššiu formu - ubytovatelia, doprovod, ľudia cez financie, vodiči až po organizátora).

Organizované a zločinecké skupiny v dokumentovaných prípadoch NJBPNM za obdobie roka 2006

rok 2006	Celkom pre-vádzáčov	Vznesené obvine-nie prevádzáčom
organizovaná skupina	73	48
zločinecká skupina	56	56

V prípadoch organizovaných skupín prevádzachstva bolo za obdobie roka 2006 vznesené obvinenie spolu 48 prevádzachom (z toho 3 ženy). Štátna príslušnosť bola nasledovná: 39 Slovenská republika, 2 Ukrajina, 2 Gruzínsko, 2 Arménsko, 2 Guinea a 1 India. Prevádzachom bola v uvedených prípadoch dokumentovaním preukázaná preprava minimálne 407 nelegálnych migrantov.

V prípadoch zločineckých skupín prevádzachstva bolo za obdobie roka 2006 vznesené obvinenie spolu 56 prevádzachom (z toho 4 ženy). Štátna príslušnosť bola nasledovná: 45 Slovenská republika, 8 Vietnam, 2 Česká republika a 1 Čína. Prevádzachom bolo v uvedených prípadoch dokumentovaním preukázaná preprava minimálne 1283 nelegálnych migrantov.

4.8 NÁVRATOVÁ POLITIKA

4.8.1 READMISIA

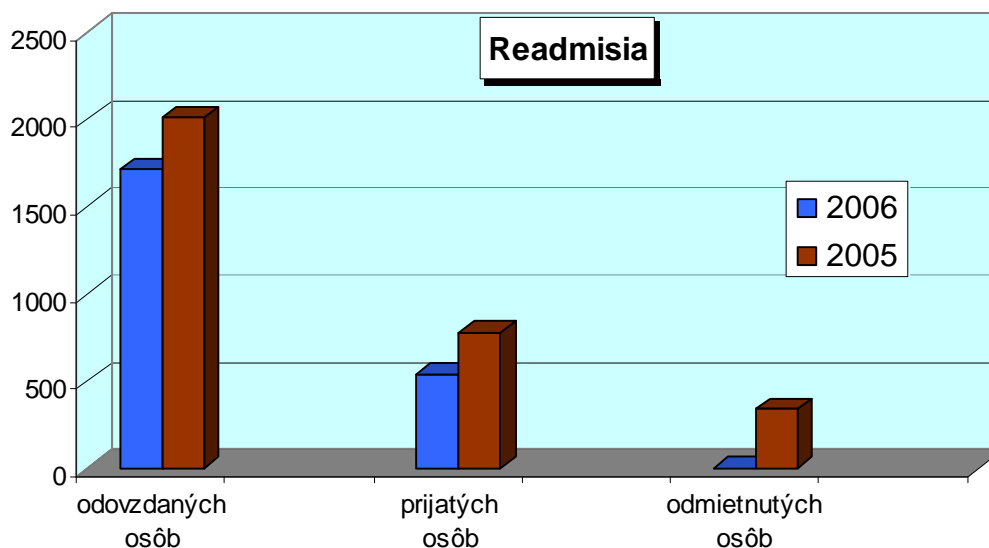
Slovenská republika má v súčasnosti uzatvorených 23 readmisných dohôd. Z toho je 19 readmisných dohôd na bilaterálnej úrovni a 4 uzatvorené medzi Európskym spoločenstvom a tretími krajinami.

Prehľad o prevzatých a odovzdaných osobách podľa readmisných dohôd

Readmisná dohoda so štátom	2006			
	odovzdaných osôb		prijatých osôb	
	občanov zmluvnej strany	občanov tretích štátov	občanov SR	občanov tretích štátov
Bulharská republika	0	0	0	0
Česká republika	0	0	0	64
Chorvátska republika	0	0	0	0
Srbsko a ČH	0	0	0	0
Maďarská republika	3	1	0	60
Poľská republika	0	2	0	26
Rakúska republika	0	1	0	387
Ukrajina	38	1666	0	5
Rumunská republika	0	0	0	0
Nemecko	0	0	0	0
Spolu	41	1670	0	542

Readmisná dohoda so štátom	2005			
	odovzdaných osôb		prijatých osôb	
	občanov zmluvnej strany	občanov tretích štátov	občanov SR	občanov tretích štátov
Bulharská republika	0	1	0	0
Česká republika	3	3	95	55
Chorvátska republika	0	1	0	0
Srbsko a ČH	0	1	0	0
Maďarská republika	28	20	15	3
Poľská republika	71	12	8	16
Rakúska republika	0	1	3	560
Ukrajina	28	1841	14	11
Rumunská republika	0	1	0	0
Nemecko	0	0	1	1
Spolu	130	1881	136	646

4.8.2 DUBLIN

V priebehu roka 2006 pracovníci ÚHCP P PZ pri Dublinskom stredisku Migračného úradu MV SR (ďalej len „Dublinské stredisko“) napomáhali plynulému a efektívnemu vybavovaniu žiadostí v súvislosti s uplatňovaním Nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 ustanovujúceho kritéria a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov (ďalej len „Dublinské nariadenie“).

V súlade s čl. 7 až čl. 10 kapitoly III Nariadenia Komisie (ES) č. 1560/2003, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie a organizačné zabezpečovanie uskutočňovania transferov cudzincov v zmysle Dublinského nariadenia. Komunikovali s príslušnými úradmi členských krajín EÚ v súvislosti s dohodnutím miesta, času a spôsobu prevozu cudzinca. Vystavovali náhradné cestovné doklady – priepustky (Laissez-Passer) pre cudzincov, ktorí sa nachádzali na území SR bez cestovných dokladov a koordinovali postup základných útvarov na hraničných priechodoch, ako aj vo vnútrozemí, pri samotnom odovzdávaní resp. preberaní cudzincov.

Ďalej v priebehu roka 2006 spolupracovali s pracovníkmi Dublinského strediska pri posudzovaní a overovaní dôkazov potrebných na určenie zodpovedného členského štátu podľa Dublinského nariadenia. Na základe žiadosti o spoluprácu Imigračnej a naturalizačnej služby z Holandska v súvislosti s realizáciou twiningového projektu „Implementácia EU acquis na poli azylu, Dublin II. a EURODAC pravidiel v Bulharsku“ sa pracovníci ÚHCP P PZ spolupodieľali na predmetnom projekte.

Štatistický prehľad uskutočnených prevozov podľa Nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 (Dublinské nariadenie) je uvedený v tabuľkách.

Prehľad o žiadostiach o prevzatie na „dublinský prevoz“ za rok 2006 do SR

Štát	Počet žiadostí	Akceptované	prevozy
Belgicko	40	24	9
Česko	62	37	33
Dánsko	66	3	1
Nemecko	182	133	58
Španielsko	1	1	0
Francúzsko	96	38	14
Írsko	3	1	0
Taliansko	13	9	0
Luxembursko	1	1	1
Maďarsko	12	9	1
Holandsko	33	24	19
Rakúsko	1064	608	263
Poľsko	6	2	1
Slovinsko	3	3	2
Fínsko	7	3	2
Švédsko	29	12	5
Veľká Británia	50	38	23
Nórsko	8	8	5
Spolu	1676	954	437

Prehľad o žiadostiach o prevzatie na „dublinský prevoz“ za rok 2005 do SR

Štát	Počet žiadostí	Akceptované	prevozy
Belgicko	55	39	7
Česko	79	46	51
Dánsko	81	3	1
Nemecko	275	196	155
Španielsko	3	1	0
Francúzsko	143	60	14
Írsko	4	2	0
Taliansko	8	2	0
Luxembursko	1	1	1
Maďarsko	4	0	1
Holandsko	42	32	14
Rakúsko	1902	1297	138
Poľsko	1	0	0
Fínsko	4	3	2
Švédsko	33	24	6
Veľká Británia	69	54	56
Nórsko	11	9	7
Spolu	2715	1769	453

* v tabuľkách nie sú uvedené deti do 14 rokov tzn., skutočné počty sú oveľa vyššie. ** údaje poskytol MÚ MV SR

Pri porovnaní počtu „dublinských prevozov“ za roky 2005 a 2006 môžeme skonštatovať, že sa znížil počet žiadostí o prevzatie o 39%. Táto skutočnosť nasvedčuje tomu, že žiadatelia o azyl z tretích krajín si začali uvedomovať dôsledky „Dublinského dohovoru“. Do SR boli najčastejšie prevezení v nasledovnom poradí občania: India, Ruská federácia, Gruzínsko, Čína, Bangladéš, Palestína.

Prehľad o žiadostiach o prevzatie na „dublinský prevoz“ za rok 2006 zo SR

Štát	Počet žiadostí	Akceptované	prevozy
Belgicko	6		2
Česko	6	5	1
Nemecko	13	1	5
Estónsko	1	0	0
Španielsko	1	0	0
Francúzsko	10	3	1
Taliansko	4	1	1
Lotyšsko	1	0	0
Litva	1	0	0
Maďarsko	15	6	3
Holandsko	4	0	0
Rakúsko	40	14	11
Poľsko	138	93	8
Švédsko	4	1	0
Veľká Británia	2	0	0
Nórsko	3	0	1
Spolu	249	124	33

Prehľad o žiadostiach o prevzatie na „dublinský prevoz“ za rok 2005 zo SR

Štát	Počet žiadostí	Akceptované	prevozy
Belgicko	4	1	0
Česko	11	3	2
Nemecko	23	1	1
Španielsko	1	0	0
Francúzsko	11	6	2
Taliansko	2	0	0
Maďarsko	39	7	3
Holandsko	1	0	0
Rakúsko	44	10	3
Poľsko	455	173	25
Fínsko	1	0	0
Švédsko	7	0	0
Nórsko	5	2	0
Spolu	604	203	36

* v tabuľkách nie sú uvedené deti do 14 rokov tzn., skutočné počty sú oveľa vyššie. ** údaje poskytol MÚ MV SR

Ako vyplýva zo štatistického prehľadu, na základe Dublinského nariadenia bolo v roku 2006 uskutočnených 437 prevozov cudzincov na územie SR a 33 bolo realizovaných z územia SR. Najväčší počet prevozov do SR bolo realizovaných z Rakúska 263 cudzincov, z Nemecka 58 a Českej republiky 33. Čo sa týka prevozov zo SR najviac ich bolo uskutočnených do Rakúska 11 a Poľska 8.

4.8.3 VYHOSTOVANIE A ČINNOSŤ ÚPZC

Z územia SR bolo cudzineckou políciou v hodnotenom období vyhostených 1 047 cudzích štátnych príslušníkov, pričom 188 cudzincom bol uložený trest vyhostenia v zmysle ustanovenia § 65 Trestného zákona a 859 cudzincov bolo vyhostených administratívne podľa ustanovenia § 57 zákona o pobyte cudzincov. Z celkového počtu 1 047 vyhostených cudzincov bolo najviac štátnych príslušníkov Ukrajiny – 436, Moldavska – 191 a Rumunska – 130 občanov. Zo štátov EHP bolo v roku 2006 z územia SR vyhostených 10 cudzincov a to z Českej republiky-5, Belgicka-1, Spolkovej republiky Nemecko-1, Švajčiarska-1, Litvy-1 a Luxemburska-1.

Útvary policajného zaistenia pre cudzincov (ÚPZC) zabezpečujú umiestnenie cudzincov zaistených podľa § 62 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov. V roku 2006 bolo v ÚPZC celkom umiestnených 884 osôb, čo je o 22 % menej v porovnaní s rokom 2005, keď bolo celkom umiestnených 1137 osôb.

Z celkového počtu 884 osôb bolo 720 umiestnených v ÚPZC Medveďov (81 %) a 164 v ÚPZC Sečovce (19 %). Pokles v ÚPZC Sečovce je spôsobený rekonštrukciou zariadenia, ktoré prebieha od júla 2006. V roku 2006 bola aj v ÚPZC Medveďov vykonaná rekonštrukcia ubytovacieho bloku mužov, avšak umiestňovanie cudzincov prebiehalo plynulo polovičnou kapacitou a celkový počet umiestnených cudzincov za rok 2006 bol len nepatrne nižší oproti predchádzajúcemu roku. Počas rekonštrukcie ÚPZC Sečovce sú v prípade potreby zaistení cudzinci umiestňovaní do ÚPZC Medveďov aj základnými útvarmi v pôsobnosti Riaditeľstva HCP Prešov a Riaditeľstva HP Sobrance. Rekonštrukcia výrazným spôsobom sťažuje prácu útvarom hraničnej a cudzineckej polície. V tabuľke sú uvedené počty cudzincov umiestnených v ÚPZC v porovnaní s rokom 2005 s rozdelením na počty vyhostených, odovzdaných, prepustených na slobodu a žiadateľov o azyl.

	2005			2006		
	ÚPZC M.	ÚPZC S.	Celkom	ÚPZC M.	ÚPZC S.	Celkom
Vyhostených	608	42	650	587	68	655
Prepustených	167	2	169	165	17	182
Azyl	119	149	268	93	103	196

V hodnotenom období v ÚPZC požiadalo o azyl celkom 196 cudzincov. Počet žiadateľov o azyl výrazne poklesol (25%). Je to dôsledok legislatívnych zmien z predchádzajúceho obdobia. Jedná sa najmä o zákon č. 606/2003 Z.z. ktorý novelizoval § 62 zákona o pobyte cudzincov a uvedenú problematiku jednoznačnejšie upravil. Zaistení cudzinci, ktorí požiadajú o azyl počas ich umiestnenia v zariadení nie sú automaticky premiestnení do zariadení Migračného úradu MV SR, ale zostávajú naďalej umiestnení v ubytovacích priestoroch ÚPZC, kde potom prebieha konanie o udelení azylu. Značnú časť odsunutých cudzincov tvoria cudzinci, ktorí sa vracajú do krajín pôvodu dobrovoľne.

V útvaroch policajného zaistenia je najviac občanov nasledujúcich štátnych príslušností: Moldavsko – 325, Ukrajina – 184, India – 64, Rusko – 47, Irak – 31, Gruzínsko – 31, Čína – 28, Turecko – 25, Srbsko a Čierna Hora – 23, Pakistan – 17, Vietnam – 17.

4.8.4 DOBROVOLNÉ NÁVRATY

Kompetentným orgánom vo veci dobrovoľných návratov (repatriácia) cudzincov do krajiny pôvodu je na Úrade hraničnej a cudzineckej polície P PZ odbor cudzineckej polície.

Už od roku 1998, kedy bola podpísaná „Dohoda o spolupráci medzi MV SR a IOM o pomoci pri návrate neúspešných žiadateľov o azyl a ilegálnych migrantov do krajiny pôvodu“ zo dňa 20.08.1998, sú dobrovoľné návraty cudzincov realizované i prostredníctvom IOM. Cieľovou skupinou sú neúspešní žiadatelia o azyl (ktorých žiadosť o udelenie štatútu utečenca bola zamietnutá kompetentnými orgánmi v súlade s vnútroštátnymi postupmi alebo ktorí inak ukončili azylové konanie) a ilegálni migranti (ktorí sa nelegálne zdržiavajú na území SR a je pre nich potrebné zabezpečiť náhradné cestovné doklady a dopravu). V týchto prípadoch je financovanie dobrovoľných návratov cudzincov plne hradené z rozpočtu MV SR. V rámci realizácie dobrovoľných návratov ÚHCP P PZ v roku 2006 tiež spolupracovalo na projektoch financovaných z fondov Európskej únie. Išlo o projekt IOM „Budovanie kapacít a implementácia Programu asistovaných dobrovoľných návratov II“, ktorý bol spolufinancovaný z Európskeho fondu pre utečencov (ďalej len „ERF“) a z rozpočtu MV SR. Projekt bol realizovaný v čase od 16.5.2006 do 30.11.2006.

Cieľom uvedeného projektu bolo posilnenie mechanizmu asistencie pri dobrovoľných návratoch do krajiny pôvodu, skvalitnenie poradenských služieb, šírenie informácií o programe dobrovoľných návratov, budovanie kapacít, posilnenie spolupráce s relevantnými štátnymi inštitúciami a sprístupnenie programu čo najširšej skupine migrantov.

Aktivitami projektu bolo vykonávanie cielenej informačnej kampane o programe dobrovoľných návratov spolu s individuálnym poradenstvom pre cieľovú skupinu súvisiacu s dobrovoľným návratom, posilnenie systému poskytovania poradenstva o dobrovoľných návratoch a spolupráce medzi štátnymi inštitúciami a IOM, budovanie kapacít partnerov. V rámci projektu boli realizované asistované dobrovoľné návraty so sprievodom osôb na letisko a asistenciou pri odlete a prechode tranzitnou krajinou. V priebehu uvedeného obdobia bol vypracovaný systém zberu informácií o vybraných krajinách pôvodu a vytvorené databázy s podporou štatistických výstupov.

Projekt bol určený pre žiadateľov o azyl, azylantov, žiadateľov o doplnkovú ochranu, osoby požívajúce doplnkovú ochranu, osoby požívajúce dočasnú ochranu v zmysle smernice 2001/55/ES. ÚHCP P PZ ako vecný gestor projektu poskytoval odbornú metodickú pomoc pri aplikácii všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa jednotlivých opatrení programu ERF spolupracoval so sekciou legislatívy a vonkajších vzťahov MV SR pri definovaní priorít, príprave a realizácii programu.

Ďalším z projektov realizovaných v roku 2006 s pokračovaním v roku 2007 v spolupráci s IOM je „Posilnenie mechanizmov a harmonizácia štandardov v oblasti dobrovoľných návratov nelegálnych migrantov v členských štátoch strednej Európy“, ktorý je spolufinancovaný z Return Fund – Preparatory Actions 2005 (Návratový fond) a z rozpočtu MV SR. Projekt prebieha od 01.03.2006 s ukončením do 31.08.2007 a je určený pre nelegálnych imigrantov z tretích štátov, ktorí sa ocitli na území krajín V 4.

Cieľom projektu je poskytnutie technických a finančných podporných mechanizmov na posilnenie a podporu programu asistovaných dobrovoľných návratov cieľovej skupiny a tiež harmonizácia postupov s politikou EU a princípmi návratu.

Implementácia projektu prebieha na území krajín V 4 a plní aktivity šírenia informácií o programe dobrovoľných návratov, produkcie a distribúcie letákov, plagátov, videonahrávok s informáciami o dobrovoľných návratoch, prevádzky web-stránky zameranej na informovanie o programe dobrovoľných návratov a poskytovanie informácií o situácii v krajine dobro-

voľného návratu spolu s prednávratovým poradenstvom. Priamo realizuje dobrovoľné návraty, semináre, workshopy a poskytuje ponávratovú finančnú asistenciu cieľovej skupine.

V rámci projektu zatiaľ bolo dobrovoľne vrátených 8 osôb a zástupcovia UHCP P PZ sa tiež zúčastnili na medzinárodnom stretnutí participujúcich strán v Budapešti.

Prehľad dobrovoľne vrátených cudzincov zo SR do krajiny pôvodu prostredníctvom IOM na základe vyššie uvedenej spolupráce je uvedený v tabuľke:

Dobrovoľné návraty

Krajina pôvodu/návratu	2002	2003	2004	2005*	2006**
Afganistan	1	2			
Albánsko					2
Arménsko			16	2	1
Azerbajdžan			1	1	
Bielorusko				1	1
Bosna - Hercegovina			1		
Bulharsko	6			4	
Čečensko	6		11		
Čína	7	79	68	49	9
Dominikánska Republika			3		7
Egypt		4			
Etiópia				1	
Gruzínsko			1	15	12
Chorvátsko			1		
India	10	1		1	
Irán				1	1
Kambodža	1				
Kosovo	1				
Kuba			1		
Libanon		1	1	1	1
Macedónsko		1			
Moldavsko	4	8	12	7	33
Pakistan	3				
Peru					1
Ruská Federácia	1	8	4	21	12
Saudská Arábia					1
Senegal			5		
Srbsko a Čierna Hora				1	16
Srí Lanka			3		
Sýria				2	6
Turecko			20	11	25
Vietnam				1	
Spolu	40	104	148	119	128

* V celkovom počte dobrovoľne vrátených cudzincov je zahrnutý tiež počet cudzincov dobrovoľne vrátených v rámci projektu ERF.

** V celkovom počte dobrovoľne vrátených cudzincov je zahrnutý tiež počet cudzincov dobrovoľne vrátených v rámci projektu ERF (39), RETURN 2005 (8 osôb)

Väčšina dobrovoľných návratov bola uskutočnená z ÚPZC Medveďov. Ďalšie dobrovoľné návraty boli vykonané z ÚPZC Sečovce a z azylových zariadení Migračného úradu MV SR (najmä v prípade projektu ERF).

V roku 2006 sa ÚHCP P PZ zúčastňoval tiež na „Projekte spolupráce medzi UHCP P PZ a UNHCR pri zabezpečovaní prístupu oprávnených osôb na územie SR“, ktorý bol financovaný z rozpočtu UNHCR. Dĺžka trvania projektu bola od júla 2006 do novembra 2006. Projekt bol určený nelegálnym imigrantom z tretích štátov, ktorí sa ocitli na území Sloven-

skej republiky, pričom hlavným cieľom bolo monitorovanie situácie cudzincov, ktorí by potenciálne mohli byť predmetom záujmu UNHCR, poskytovanie právnej a prípadne aj sociálnej pomoci a pomoci pri komunikácii medzi cudzincom a príslušníkom Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ. Na základe uváženia UNHCR boli uspokojované naliehavé humanitárne potreby žiadateľov o azyl z finančných prostriedkov UNHCR vyčlenených na projekt a cieľovej skupiny (osôb, ktoré neboli žiadateľmi o azyl), ak uspokojovanie takýchto potrieb cudzincov nebolo bezprostredne zabezpečené zo strany štátnych orgánov. UNHCR zároveň napomáhalo ÚHCP P PZ pri odhaľovaní obetí obchodovania s ľuďmi a boji s organizovanou trestnou činnosťou.

4.9 ŽIADOSTI O AZYL

V súlade so zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov sú policajti hraničnej a cudzineckej polície oprávnení k prijatiu vyhlásenia k žiadosti o azyl. V snahe prispieť k skvalitneniu azylovej procedúry ÚHCP P PZ zriadil v októbri 2004 oddelenia azylu PZ. V súčasnej dobe sú zriadené 4 takéto útvary (Gbely, Adamov, Vlachy, Opatovská Nová Ves, Humenné). V roku 2006 bolo na OA PZ prijatých celkom 2411 žiadostí o azyl. Zo 738 žiadateľov bolo 1 751 mužov (70 %), 288 žien (13 %) a 372 maloletých (17 %).

Spolu bolo vykonaných 561 policajných prevozov žiadateľov o azyl predovšetkým medzi samotnými útvarmi služby hraničnej a cudzineckej polície a tiež medzi zariadeniami Migračného úradu MV SR (534 OA PZ Adamov, 25 OA PZ Opatovská Nová Ves, 2 OA PZ Vlachy) a 49 prevozov tzv. „dublinských žiadateľov“ (47 OA PZ Adamov, 1 OA PZ Opatovská Nová Ves, 1 OA PZ Vlachy). V roku 2006 boli oddeleniami azylu vyhostení 4 cudzinci (Turecko, Vietnam, Moldavsko a India).

V roku 2005 bolo podaných 3 136 žiadostí o azyl na OA PZ, čo je v porovnaní so sledovaným obdobím r. 2006 pokles o 23%. Rovnako bolo v roku 2005 vykonaných vyšší počet policajných prevozov žiadateľov o azyl (1 054) prevozov žiadateľov o azyl a 182 prevozov dublinských žiadateľov.

Prehľad počtu prijatých žiadostí o azyl podľa jednotlivých mesiacov roku 2006 a porovnanie s rokom 2005

OA PZ	2006	2005
január	197	281
február	43	131
marec	34	150
apríl	61	241
máj	220	187
jún	183	211
júl	337	180
august	294	415
september	195	264
október	254	419
november	291	385
december	302	272
Spolu	2411	3 136

4.10 ODOPRETIE VSTUPU CUDZINCOM

Odopretím vstupu sa pre účely tohto materiálu rozumie: „*Neprepustenie cudzinca, ktorí nespĺňa podmienky vstupu k ceste do SR v súlade s platnou legislatívou.*“ (Zákon č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a Kódex schengenských hraníc)

Odopretie vstupu cudzincom (TOP 15)

2006

Štát	počet
Ukrajina	1273
Srbsko a Čierna hora	232
Rumunsko	208
Turecko	161
Čína	121
Moldavsko	111
Nemecko	103
Vietnam	86
Rusko	83
India	59
Juhoafrická republika	59
Bulharsko	54
Thajsko	46
Macedónsko	38
Irak	32
Ostatné	392
Spolu	3058

2005

Štát	počet
Maďarsko	4603
Ukrajina	4301
Poľsko	1702
Česká republika	1445
Rumunsko	576
Bulharsko	466
Turecko	359
Srbsko a Čierna Hora	345
Rakúsko	264
Rusko	227
Moldavsko	207
Nemecko	186
Juhoafrická republika	170
Čína	137
Taliansko	88
Ostatné	1316
Spolu	16392

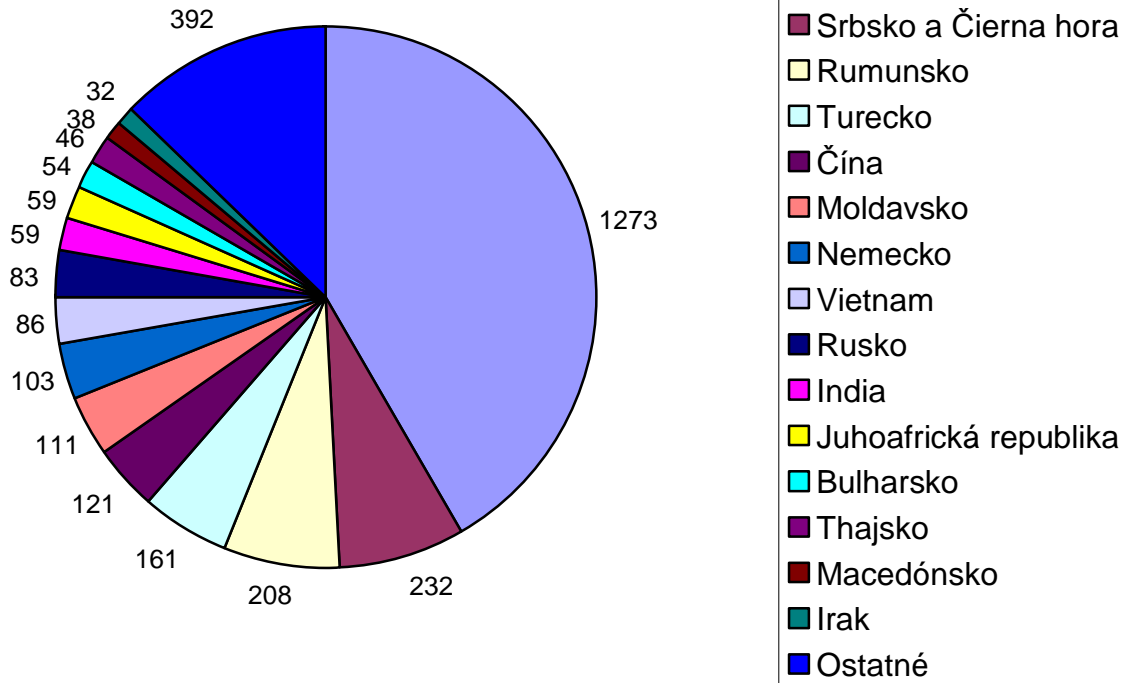
Pokles odopretí vstupu u občanov Maďarska a ďalších krajín EÚ nastal z dôvodu dôslednejšieho uplatňovania ustanovení Spoločnej príručky (odopretie vstupu u občanov EÚ sa koncom roka 2005 realizovalo len zo závažných dôvodov). Táto zmena sa výrazne prejavila pri porovnaní údajov za roky 2005 a 2006.

Ako vidieť z tabuľky najvýraznejší rozdiel je u občanov Ukrajiny tento zapríčinila legislatívna zmena, konkrétne Uznesenie vlády SR č. 310/2005, ktoré z účinnosťou od 1.5.2005 do 31.8.2005 oslobodilo občanov Ukrajiny od poplatkov pri udeľovaní víz SR.

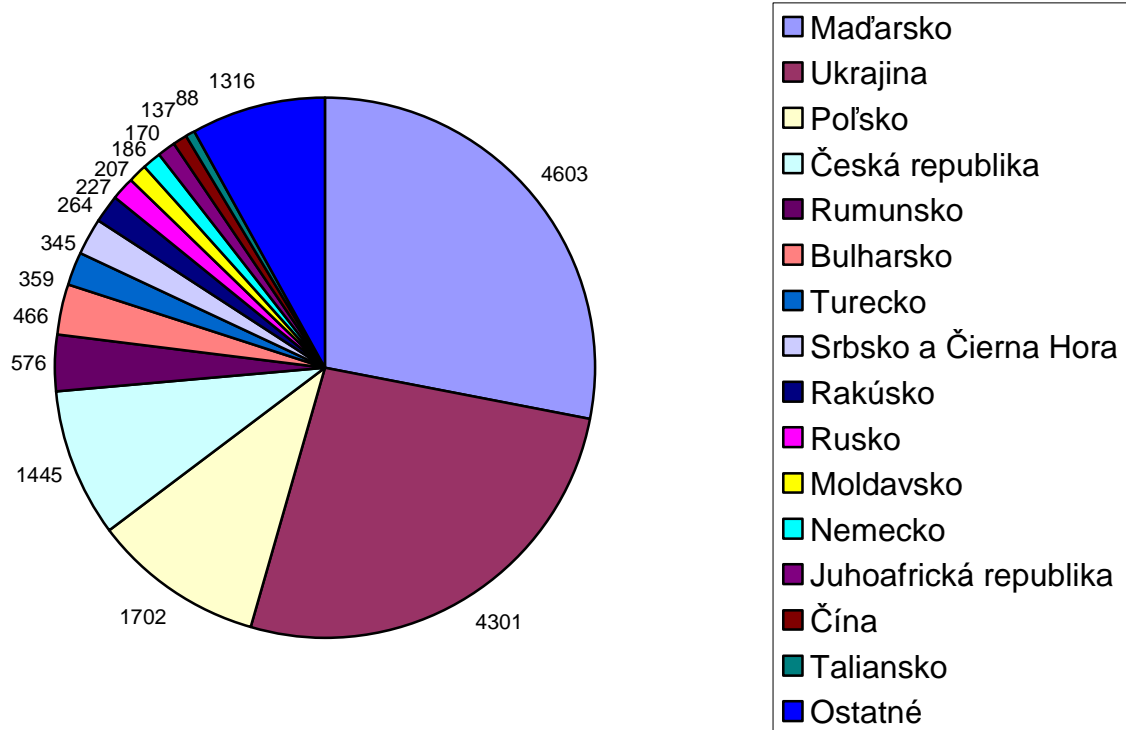
Doba účinnosti bola predĺžená Uznesením vlády SR č. 626/2005 do 30.6.2006 a Uznesením vlády SR č. 439/2006 bol termín ukončenia platnosti stanovený ku dňu vstupu do Schengenského priestoru. Na základe toho sa zvýšil počet vydaných víz a znížil počet odopretí vstupu u občanov Ukrajiny z dôvodu nesplnenia podmienok vstupu, vzhľadom na absenciu víz SR.

Odopretie vstupu - 2006

Odopretie vstupu - 2005

Odopretie vstupu cudzincom podľa dôvodov

2006

Cudzincovi bol odopretý vstup na územie Slovenskej republiky z týchto dôvodov:

1. nemá platný cestovný doklad (cestovné doklady),
2. má falošný/pozmenený/sfalšovaný cestovný doklad,
3. nemá platné vízum
4. nemá platné povolenie na pobyt,
5. má falošné/pozmenené/sfalšované vízum,
6. má falošné/pozmenené/sfalšované povolenie na pobyt,
7. nemá príslušné dokumenty na zdôvodnenie účelu a podmienok pobytu,
8. dĺžka jeho pobytu na území členských štátov Európskej únie počas obdobia 6 mesiacov
9. nemá dostatok prostriedkov na živobytie na obdobie a formu pobytu alebo prostriedkov
10. je osobou, na ktorú bolo vydané upozornenie na účely odopretia vstupu v SIS,
11. je osobou, na ktorú bolo vydané upozornenie na účely odopretia vstupu vo vnútroštátnej evidencii,
12. považuje sa za hrozbu pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť, verejné zdravie alebo medzinárodné vzťahy jedného alebo viacerých štátov Európskej únie

2006													
ŠH	Spolu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
HUN	727	31	0	454	0	0	0	21	1	179	1	7	33
UKR	985	38	1	465	1	8	2	209	13	143	0	24	81
POL	163	7	0	151	0	0	0	0	0	1	0	4	0
CZE	829	12	0	760	2	0	0	0	0	1	0	1	53
AUT	206	26	0	122	0	0	0	0	0	0	0	23	35
Letiská	148	6	2	40	0	0	0	61	0	27	1	0	11
Spolu	3058	120	3	1992	3	8	2	291	14	351	2	59	213

2005
1- počet cudzincov, ktorým bol odopretý vstup pre nedostatky v cestovnom doklade,
2- počet cudzincov, ktorým bol odopretý vstup z dôvodu zaradenia v INO,
3- počet cudzincov, ktorým bol odopretý vstup pre iné dôvody uvedené v § 6 ods.1 a 2 Z.č.48/2002 Z.z.

2005				
ŠH	Spolu	1	2	3
HUN	6716	3384	9	3323
UKR	4051	510	14	3527
POL	1832	1511	8	313
CZE	2196	1224	11	961
AUT	1425	238	3	1184
Letiská	172	18	0	154
Spolu	16392	6885	45	9462

4.11 PÁTRANIE PO OSOBÁCH A VECIACH

V roku **2006** bolo na základe vyhláseného pátrania zistených na hraničných priechodoch celkom **704** osôb. Oproti roku **2005**, keď bolo zaistených **723** osôb. Môžeme hovoriť o vyrovnanom stave v tejto oblasti.

Najviac osôb bolo zaistených na hranici s Českou republikou (467), najmenej na hranici s Poľskom a Ukrajinou (25).

	Ukrajina	Maďarsko	Rakúsko	Česko	Poľsko	Letiská	Spolu
2006	25	49	72	467	25	86	704
2005	30	61	108	412	25	87	723

V sledovanom období roku 2006 bolo zistených 88 odcudzených motorových vozidiel a vozidiel v pátraní (58 na výstupe; 30 na vstupe). Oproti rovnakému obdobiu roka 2005, keď ich bolo zistených 58 je to nárast o 51 %. Najviac odcudzených motorových vozidiel bolo zaistených na hranici s Poľskom.

	Ukrajina	Maďarsko	Rakúsko	Česko	Poľsko	Spolu
2006	14	14	6	24	30	88
2005	9	16	4	19	10	58

---

5. MEDZINÁRODNÉ AKTIVITY

Pracovníci ÚHCP P PZ sa zúčastňujú zasadaní pracovných skupín Európskej Rady, a to VISA, VIS/VISION, CIREFI, MIGRÁCIA (PRIJATIE aj VYHOSTENIE), „Vzdušné hranice“ a „Pozemné hranice“, ktorých úlohou je odborná príprava podkladových materiálov a stanovísk v procese zabezpečenia vstupu SR do Schengenského priestoru za príslušnú oblasť. V prípade potreby aj skupiny pre schengenské hodnotenie SCHEVAL, alebo prierezových skupín ako SCIFA a HLWG, taktiež kontaktných a expertných výborov Európskej Komisie zameraných na politiky prijímania cudzincov na územie členských štátov Európskej únie.

Aktivity súvisiace s agendou Európskej únie prebiehajú na viacerých úrovniach. Práca na agende súvisiacej s Európskou úniou nespočíva len v osobnej účasti na zasadaniach, ale aj v príprave pozičných dokumentov formou predbežných stanovísk k predkladaným návrhom právnych aktov a prípravy bežných stanovísk k iným nelegislatívnym otázkam alebo dožiadaniam či už členských štátov, alebo inštitúcií EÚ.

ÚHCP P PZ participoval na schengenských hodnotiacich misiách vykonávaných v oblastiach vízovej problematiky, ochrany osobných údajov a pozemných hraníc. Odporúčania, ktoré sú záväzným výsledkom hodnotiacich misií, smerujú k odstráneniu zistených nedostatkov podmieňujúcich vstup Slovenskej republiky do Schengenského priestoru.

Nedostatky, a teda aj odporúčania, môžeme rozdeliť do piatich oblastí: právny rámec a interné predpisy, technické a priestorové zabezpečenie a informačné systémy, administrácia, školenia, spolupráca s inými členskými štátmi EÚ. Hodnotenie ochrany osobných údajov sa ÚHCP P PZ týkalo v súvislosti s využívaním informačných systémov obsahujúcich osobné údaje a tiež komunikáciou so základnými útvarmi a inými zložkami polície a Ministerstvom zahraničných vecí SR.

Hlavný hraničný splnomocnenec Slovenskej republiky (ďalej len „hlavný hraničný splnomocnenec“) a jeho aparát spolu so svojimi zahraničnými partnermi počas roka 2006 plnili úlohy, ktoré prispeli k zabezpečeniu ochrany a poriadku na štátnej hranici Slovenskej republiky. Hlavní hraniční splnomocneneci prijímali opatrenia na riešenie vzniknutých problémov a koordinovali činnosť hraničných splnomocnencov pri ich realizácii.

Je možné konštatovať, že spolupráca so susednými štátmi, ktoré sú dnes členmi Európskej únie, sa realizuje bez vážnejších problémov. Hlavný hraničný splnomocnenec riešil problémy súvisiace s migračnými pohybmi cez územie Slovenskej republiky. Nelegálni migranti pochádzali z nestabilných oblastí, najmä zo štátov východnej Európy, Ázie, Stredného východu ale aj Afriky. Väčšinou išlo len o tranzit ekonomických migrantov, pričom ich cieľom boli štáty západnej Európy, hlavne NSR.

Zmenšil sa celkový počet readmitovaných osôb, ako aj problémy súvisiace s ich odovzdávaním a preberaním. Tento pozitívny stav pretrváva aj na spoločnej štátnej hranici s Ukrajinou. Hlavný hraničný splnomocnenec participoval na príprave medzinárodných zmluvných dokumentov týkajúcich sa činnosti na štátnej hranici a readmisie osôb.

Pri príležitosti konania majstrovstiev sveta vo futbale v NSR boli vykonané mimoriadne opatrenia na hraničných priechodoch pri kontrole osôb. Slovenská strana aktívne spolupracovala so susednými štátmi pri zaistení mimoriadnej ochrany štátnej hranice počas návštevy pápeža v Poľsku v máji 2006.

5.1 SPOLUPRÁCA S MIMOVLÁDNYMI ORGANIZÁCIAMI

5.1.1 ÚRAD VYSOKÉHO KOMISÁRA OSN PRE UTEČENCOV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

ÚHCP P PZ zabezpečoval Odborno-zdokonaľovací seminár v Lipovci okr. Prešov (v dňoch 21.11.2006 až 24.11.2006) v spolupráci s ÚNHCR a MVO, so zameraním na teoretické a praktické vzdelávanie policajtov základných útvarov služby hraničnej a služby cudzineckej polície SR (pre policajtov v rámci RHP Sobrance, RHCP Prešov a pracovníkov všetkých OA PZ) na úseku nelegálnej migrácie a pri zabezpečovaní úloh na úseku azylovej problematiky.

Medzirezortný vzdelávací seminár, so zameraním na teoretické a praktické vzdelávanie policajtov základných útvarov služby hraničnej polície SR, na úseku nelegálnej migrácie a pri zabezpečovaní a riešení úloh v rámci zabezpečovania a dodržiavania ľudských práv, azylovej problematiky organizovaný pracovníkmi OHP ÚHCP P PZ a RHP Sobrance.

ÚHCP P PZ sa podieľal na realizácii projektu ÚNHCR „Projekt podporujúci zabezpečenie prístupu na územie štátu pre oprávnené osoby v zmysle medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky“ Realizácia projektu v rámci RHP Sobrance a medzinárodného letiska v Bratislave bola zahájená od 1.8. 2006 do 1. 12. 2006. V rámci realizácie projektu neboli zistené nedostatky na úseku porušovania základných ľudských práv a slobôd cudzincov, nelegálnych migrantov, táto spolupráca je hodnotená pozitívne.

5.1.2 SPOLUPRÁCA S NADÁCIOU HANNNS SEIDEL STIFTUNG SO ZASTÚPENÍM NA SLOVENSKU

Pracovné stretnutie expertov špecialistov služby hraničnej polície SR a Bavorskej hraničnej polície na GPI vo Furth im Wald, ktoré sa uskutočnilo v termíne od 22. 5. 2006 do 26. 5. 2006, za podpory kancelárie N HSS na Slovensku. Za ÚHCP P PZ sa zúčastnili 4 experti a 8 špecialistov z RHP Sobrance. Na pracovnom stretnutí boli prejednávané a riešené tieto konkrétne tematické okruhy:

- ochrana vnútornej a vonkajšej hranice Schengenského typu skúsenosti bavorskej hraničnej polície, opatrenia vykonané v rámci Slovenskej republiky smerujúce k zabezpečeniu budúcej vonkajšej a vnútornej hranici Schengenského typu - fyzické a technické zabezpečenie ochrany hraníc SR.
- hraničná kontrola na vonkajšej sa vnútornej Schengenskej hranici – Spoločná príručka (SCH/Com-ex (99) 13) analýza a využitie – I. časť Podmienky vstupu na územie zmluvných strán II. časť Hraničná kontrola,
- spoločný výkon služby – hraničná kontrola na hraničných priechodoch, spoločný výkon služby pri zabezpečovaní ochrany na zelenej štátnej hranici, Kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc).
- plnenie úloh vyplývajúcich z readmisných dohôd so susednými štátmi, cezhraničnej trestnej činnosti v oblasti vykonávania hraničnej kontroly: pri odhaľovaní falšovaných a pozmeňovaných cestovných dokladov, odcudzených motorových vozidiel a prevážania nedovolených omamných a psychotropných látok,
- riešenie otázky v oblasti azylovej problematiky: umožnenie prístupu cudzincov na štátne územie SR a SRN k azylovému konaniu, zabezpečovanie prvotných úkonov a služobných činností policajtov základných útvarov služby hraničnej polície SR a bavorskej hraničnej polície, obmedzovanie osobnej slobody a dodržiavanie ľudských práv nelegálnych migrantov, ktorým bola obmedzená osobná sloboda – vzájomná výmena praktických skúseností špecialistov.

V spolupráci s N HSS, ÚHCP P PZ, RHP Sobrance a hraničnou Bavorskou hraničnou políciou zabezpečoval „Medzinárodný vzdelávací seminár“ pre policajtov základných útvarov služby hraničnej polície RHP Sobrance na OHK PZ Vyšné Nemecké - v dňoch 23. – 27. 10. 2006 s nasledovnou tematikou:

- spoločný výkon služby – hraničná kontrola na hraničných priechodoch, spoločný výkon služby pri zabezpečovaní ochrany na zelenej štátnej hranici, Kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc),
- plnenie úloh vyplývajúcich z readmisných dohôd so susednými štátmi, cezhraničnej trestnej činnosti v oblasti vykonávania hraničnej kontroly: pri odhaľovaní falšovaných a pozmeňovaných cestovných dokladov, odcudzených motorových vozidiel a prevážania nedovolených omamných a psychotropných látok,

Medzinárodné stretnutie expertov špecialistov v rámci plánovaných aktivít s N HSS na rok 2006 v oblasti služobnej kynológie, sa uskutočnilo v dňoch 18. 9. 2006 až 22. 9. 2006 v Nemecku (Bavorsko - Herzogau).

Bolo realizované s príslušníkmi bavorskej hraničnej polície v škole pre výcvik služobných psov Herzogau patriacej pod Inštitút ďalšieho vzdelávania Bavorskej polície (Fortbildungsinstitut der Bayerischen Polizei, Aussenstelle Herzogau, Diensthundeschule).

Cieľom pracovného stretnutia bolo vzájomné oboznámenie sa s praktickými a teoretickými skúsenosťami služobných kynológov pri využití služobných psov počas vykonávania dozoru na štátnej hranici, pri zabezpečovaní hraničných kontrol na vonkajšej a vnútornej hranici schengenského typu, taktiež využívanie služobných psov v oblasti boja proti nelegálnej migrácii a inej cezhraničnej trestnej činnosti.

ÚHCP P PZ v spolupráci s Bavorskej hraničnou políciou a N HSS naplánoval, zorganizoval a zabezpečoval v roku 2006 celkovo 4 jazykové hospitácie a pracovné stretnutia policajtov, expertov špecialistov z ÚHCP P PZ, s tematikou vonkajšej a vnútornej ochrany Schengenskej hranice.

Nadácia Hanns Seidel St. sa podieľala organizačne a finančne na organizovaní Európskeho tréningového dňa hraničnej stráže 2006 poriadaného FRONTEXom vo všetkých členských štátoch EÚ. Nadácia zabezpečila účasť nemeckých lektorov na školení školiteľov, vydala študijné materiály (brožúry a interaktívne CD).

5.1.3 PÔSOBENIE EXPERTOV ÚHCP P PZ V ORGÁNOCH EÚ

V 1. polroku, respektíve do konca júla 2006 sa uskutočnilo celkovo 5 rokovaní PS „Hranice“ (Frontiers). Počas Rakúskeho predsedníctva ťažiskovými oblasťami, ktoré boli prerokovávané boli nasledovné:

Fond pre vonkajšie hranice, Praktická príručka (Schengenská príručka), Vízový informačný systém a hraničná kontrola.

V 2. polroku v mesiacoch september až december 2006 sa uskutočnilo celkovo 7 rokovaní pracovnej skupiny „Hranice“, ktoré sa týkali nového dokumentu: „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje mechanizmus vytvorenia rýchlych pohraničných zásahových tímov a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady č. 2007/2004, pokiaľ ide o tento mechanizmus“. Z toho dôvodu, že uvedenému dokumentu sa prisudzovala v politickej rovine mimoriadna dôležitosť na rokovaní PS sa okrem uvedeného venovalo len akútnym problémom uplatňovania ustanovení Schengenského kódexu v jednotlivých členských krajinách, (napr.: pečiatkovanie zaplnených cestovných dokladov, opätovné zavedenie kontrol na vnútorných hraniciach, atď.). Uvedených rokovaní sa za ÚHCP P PZ pravidelne zúčastňovali traja národní experti.

V roku 2006 sa taktiež ÚHCP P PZ zúčastnilo na zasadnutiach PS Rady EÚ CIREFI (Centrum pre informácie, diskusiu a výmenu o prekračovaní hraníc a imigrácii), kde sú prezentované aktivity SR v oblasti boja proti nelegálnej migrácii. Získané poznatky od členov pracovnej skupiny sú spracovávané a využívané pre služobnú potrebu.

5.1.4 AKTIVITY FRONTEXU

Pracovníci ÚHCP P PZ v záujme skvalitnenia činnosti hraničnej stráže a výkonu služby na štátnej hranici na východe SR (SR – ukrajinská hranica), ktorá predstavuje budúcu vonkajšiu Schengenskú hranicu, sa aktívne zapájajú do aktivít členských štátov EÚ. Jednou z foriem je aj účasť zástupcov ÚHCP P PZ v Jednotkách Agentúry FRONTEX.

Podľa článku 2 nariadenia Rady č. 2007/2004 FRONTEX plní tieto (hlavné) úlohy:

- ☒ koordinuje operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi a oblasti riadenia vonkajších hraníc;
- ☒ pomáha členským štátom pri vzdelávaní vnútroštátnej pohraničnej stráže vrátane zriadenia spoločných vzdelávacích noriem;
- ☒ vykonáva analýzy rizika;
- ☒ sleduje vývoj výskumu, ktorý sa týka kontroly a dozoru nad vonkajšími hranicami;
- ☒ pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach;
- ☒ poskytuje členským štátom potrebnú pomoc pri organizovaní spoločných operácií v prípadoch readmisie.

Všetky úlohy si vyžadujú priame a spoľahlivé kontakty medzi členskými štátmi a Agentúrou FRONTEX. Okrem toho je potrebné pripomenúť, že členské štáty sa zdržia akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ohroziť fungovanie Agentúry alebo dosahovanie jej cieľov a napokon o týchto operačných záležitostiach na vonkajších hraniciach mimo rámca Agentúry informujú Agentúru.

V dňoch 4. 4. 2006 až 5. 4. 2006 sa vo Varšave uskutočnilo pracovné stretnutie za účelom vyhodnotenia 1. Spoločnej operácie, na ktorom sa zúčastnili 2 pracovníci ÚHCP P PZ. Operácia sa uskutočnila v 2 fázach: 16.12.2005 až 23. 12. 2005 a od 3. 1. 2006 do 8. 1. 2006.

Vzhľadom na krátkosť času na prípravu Operácie, ako i na ročné obdobie na uvedenej operácii sa ako pozorovatelia zúčastnili dôstojníci z hraničných stráží Nemecka, Talianska a Španielska. Prvá časť operácie bola zameraná najmä na kontrolu na výstupe, zatiaľ čo druhá časť sa zamerala na kontrolu na vstupe. Cieľom bolo odhaľovanie a prijatie opatrení proti nelegálnym pracovníkom, ktorí prekračujú dobu povoleného pobytu v priestore Schengenu a/alebo EÚ, pričom bola zameraná na cestovné doklady a pečiatky na hraničných priechodoch s cieľom zabrániť opätovnému vstúpeniu občanov tretích krajín, ktorí nedodrжали dobu povoleného pobytu, resp. falšovali/pozmeňovali cestovné doklady a víza. Operácia sa vykonávala formou denných služieb, pričom pracovníci služieb po ich ukončení vyplňali tzv. „Daily mission report“.

ÚHCP P PZ uskutočnilo v spolupráci s FRONTEXom Európsky tréningový deň hraničnej stráže 2006, v rámci ktorého bolo preškolených podľa jednotných osnov vyše 3 tis. policajtov hraničnej a cudzineckej polície. Vzhľadom na to, že ÚHCP P PZ veľmi úzko spolupracuje aj s hraničnými službami okolitých štátov, bol v decembri roku 2004 podpísaný tzv. „Plán akcií na rok 2005, ktorý je zameraný na spoluprácu krajín MR-PR-SR a Ukrajiny na boj proti nelegálnej migrácii a pašovaniu ľudí.“

Maďarská strana, ktorá zabezpečuje koordináciu plnenia aktivít z uvedeného Plánu zabezpečila spracovanie projektu, ktorý bol schválený a zaradený do financovania z prostriedkov ARGO.

Po prvom úspešnom roku sa dohodli účastníci projektu na jeho pokračovaní. V roku 2006 boli naplánované akcie, ktoré vychádzali z výsledkov predchádzajúceho roka a boli smerované do 5 základných oblastí:

- zlepšenie operačnej spolupráce pri výkone služby na hranici,
- spolupráca v oblasti kriminálneho vyšetrovania a následne výkon spoločnej operácie na tomto úseku,
- výmena informácií a skúseností pri plnení readmisných dohôd,
- vyhodnotenie a ďalší rozvoj systému výmeny v oblasti štatistických informácií,
- vytvorenie spoločných kontaktných bodov.

SR pripravila a tiež sa zúčastnila akcií naplánovaných podľa dohodnutého harmonogramu. Nakoľko sa táto forma spolupráce prejavila ako účinná najmä medzi krajinami, ktoré majú spoločnú hranicu s Ukrajinou, je snahou všetkých zúčastnených strán v nej pokračovať.

5.1.5 SPOLUPRÁCA V OBLASTI FOCAL POINT OFFICES

Jednou z oblastí efektívnej spolupráce hraničných služieb členských štátov EÚ sa javí aj tzv. Ústredné hraničné oddelenie – Focal Point Office, ktoré vzniklo na základe analýzy rizík na prijatie expertov hraničných služieb členských štátov EÚ. O takúto formu spolupráce je veľký záujem, nakoľko experti majú možnosť oboznámiť sa s úrovňou fungovania hraničných služieb v jednotlivých ČŠ, získať nové poznatky, vymieňať si skúsenosti s kolegami, ako i napomáhať pri odhaľovaní rôznych foriem cezhraničnej trestnej činnosti. V SR existuje na budúcej hranici Schengenu 1 FPO vo Vyšnom Nemeckom

Z hľadiska výslednosti spolupráce možno považovať tento typ spolupráce za úspešný, nakoľko zahraniční policajti oboznamujú slovenských policajtov s formami a postupmi práce v oblasti odhaľovania falošných a pozmenených cestovných dokladov, s problematikou identifikácie motorových vozidiel, odhaľovania falošných a pozmenených schengenských víz, ktoré využívajú v domovskej krajine a vnášajú tak nové prvky do vybavovacieho procesu na hraničnom priechode.

Prítomnosť týchto policajtov na hraničnom priechode je dôležitá aj z hľadiska získania nových kontaktov na pracovníkov FPO, ktoré môžu byť v budúcnosti nápomocní pri výkone služby a ochrane vonkajšej hranice EU. Neoceniteľná je aj ich pomoc pri využívaní schengenských databáz odcudzených vozidiel a cestovných dokladov.

ÚHCP P PZ v spolupráci s hraničnými splnomocnencami Slovenskej republiky pre príslušný úsek spoločnej štátnej hranice so susedným štátom zabezpečilo organizačne a obsahovo stretnutia hlavného hraničného splnomocnenca Slovenskej republiky s hlavným hraničným splnomocnencom Ukrajiny, Českej republiky, Maďarskej republiky a Poľskej republiky. Rokovaniam hlavných hraničných splnomocnencov predchádzali rokovania hraničných splnomocnencov za slovensko-ukrajinský, slovensko-maďarský, slovensko-český a slovensko-poľský úsek spoločnej štátnej hranice a príslušné expertné rokovania.

---

6. ZÁVER

Uvedený prehľad údajov svedčí o tom, že rok 2006 bol rokom vzostupu efektívnosti práce služby hraničnej a cudzineckej polície. Obavy z rýchleho rastu úloh za podmienok zavedenia legislatívnych a organizačných zmien v priebehu roka sa ukázali neopodstatnené. Naopak, došlo k významnému obratu vo vývoji na mnohých úsekoch pôsobnosti ÚHCP P PZ, najmä vo sfére eliminácie nelegálnej migrácie.

Aj podľa hodnotenia orgánov EÚ Slovenská republika významne pokročila v oblasti budovania modernej služby hraničnej a cudzineckej polície. Postupné zlepšovanie technického vybavenia, pozitívny prínos organizačných zmien, systematické zvyšovanie profesionálnej úrovne výkonu služby v zložitých podmienkach – to všetko prispelo k postupnému úspešnému riešeniu mnohých nahromadených problémov z minulých rokov a zlepšeniu výsledkov práce vo všetkých rozhodujúcich smeroch.

Výsledky roku 2006 sú povzbudivé aj z toho hľadiska, že sú podnetom k doriešeniu mnohých pretrvávajúcich problémov, s ktorými je potrebné sa urýchlene vysporiadať tak, aby Slovenská republika bez zvyšku splnila prísne kritériá na vstup do schengenského priestoru.

Hlavným nepopierateľným prínosom takýchto výsledkov je aj nezanedbateľný príspevok k zlepšeniu vnútornej bezpečnosti a verejného poriadku v Slovenskej republike a zároveň aj celej EÚ v zmysle našich záväzkov voči európskemu spoločenstvu.

Kontakty

**Úrad hraničnej a cudzineckej polície
Prezídia Policajného zboru**
Vajnorská 25
812 72 Bratislava

tel.:0961050701, fax:0961059074
uhcp@minv.sk
www.minv.sk/uhcp

Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava
Hrobáková č. 44, 852 42

Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Nitra
Nábřežie mládeže č. 1, 949 01

Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica
Skuteckého č. 15, 974 01

Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Prešov
Jarková č. 31, 085 01

Riaditeľstvo hraničnej polície Sobrance
kpt. Nálepku č. 11, 085 01

**Z podkladov:
odborov a oddelení ÚHCP P PZ**

**Spracoval: npor. Ing. Martin Borza,
Redigoval: pplk. Ing. Alexander Thurzo, CSc.**